

Eurajoen ilmastosuunnitelma

Hyväksytty kunnanhallituksessa 24.9.2024

Hyväksytty kunnanvaltuustossa x.x.2024

Ilmastosuunnitelman sisältö

1. Johdanto

- 1.1 Ilmastotyön lähtökohdat
- 1.2 Ilmastotyön nykytila
- 1.3 Alueellinen ilmastotyö
- 1.4 Ilmastotyön organisointi

2. Ilmastotavoitteet

- 2.1. Päästövähennystavoite sekä vertailu- ja tavoitevuosi

3. Kasvihuonekaasupäästöt

- 3.1 Päästölaskenta
- 3.2 Käyttöperustaiset päästöt
- 3.3 Kulutusperustaiset päästöt
- 3.4. Yhteenveto päästöistä
- 3.5 Skenaariot päästöjen kehityksestä

4. Päästövähennystoimenpiteet

- 4.1 Ilmastojohtaminen
- 4.2 Ilmastokasvatus ja kestävä arki
- 4.3 Viestintä, vuorovaikutus ja yhteistyö
- 4.4 Uusiutuva energia ja energiatehokkuus
- 4.5 Vähäpäästöinen rakentaminen ja infra
- 4.6 Ilmastoviisas kaavoitus ja maankäyttö
- 4.7 Kestävä liikenne ja liikkuminen
- 4.8 Jätteiden käsittely ja kiertotalous

5. Ilmastosuunnitelman seuranta

- 5.1 Ilmastotyön vuosikello
- 5.2. Ydinindikaattorit

6. Ilmastoviestintä ja vuorovaikutus

- 6.1 Viestinnän ja vuorovaikutuksen suunnitelma

Liitteet
Lähteet

Keskeinen sanasto

- Asukaskohtainen päästö = Käyttö- tai kulutusperustaiset päästöt suhteutettuna kunnan asukaskuluun.
- Hiilidioksidiekvivalentti (CO₂e) = Kasvihuonekaasupäästöjen yhteismitta, jonka avulla lasketaan yhteen hiilidioksidi-, metaani- ja dityypidioksidipäästöjen sekä F-kaasujen vaikutus ilmaston lämpenemiseen. Ilmaistaan usein tonneina tai kilotonneina (ktCO₂e = kilotonnia hiilidioksidiekvivalentteja).
- Hiilinielu = Prosessi, toiminta tai mekanismi, joka sitoo hiilidioksidia ilmakehästä. Esimerkiksi metsä, jonka hiilivarasto kasvaa puuston kasvun myötä.
- Hinku-kunta = Hiilineutraalit kunnat –verkostoon valtuuston päätöksellä liittynyt kunta. Hinku-verkostoa koordinoi Suomen ympäristökeskus Syke ja kunnilla on yhteinen päästövähennystavoite.
- Hinku-laskenta = Syken kuntien päästökehityksen seurantaan laadittu oletuslaskentamalli. Sen ulkopuolelle jäävät päästökauppaan kuuluvan teollisuuden polttoaineiden käyttö, teollisuuden sähkönkulutus ja jätteiden käsittely sekä raskaan liikenteen läpiajoliikenne. Hinku-laskennan mukaisesti kunta saa tuulivoimasta päästökompensaation, eli hyvityksen.
- Hinku-ohjausryhmä = Kunnan sisäinen Hinku-verkoston työtä ohjaava säännöllisesti konoontuva ryhmä, joka vastaa ilmastotoimenpiteiden suunnittelusta, toimeenpanon koordinoinnista ja seurannasta sekä vuorovaikutuksesta Hinku-verkoston kanssa.
- Kokonaispäästöt = Kunnan käyttö- tai kulutusperustaiset päästöt kokonaisuudessaan.
- Kulutusperustainen päästö = Kuntien ja alueiden päästöjen laskentatapa, joka huomioi sekä tarkastelualueella että hyödykkeiden tuotantoalueilla Suomessa ja ulkomailla syntyneet päästöt. Sisältää kotitalouden kulutuksen, kuntien hankintojen ja investointien sekä yksityisten asuinrakennusinvestointien päästöt. Laajentaa käyttöperustaisten päästöjen tarkastelua.
- Käyttöperustainen päästö = Kuntien ja alueiden päästöjen laskentatapa, jossa osa päästöistä lasketaan tuotannon perusteella maantieteellisen sijainnin mukaan ja osa kulutuksen perusteella riippumatta maantieteellisestä syntypaikasta. Yleisin tapa seurata kunnan päästökehitystä.
- Maankäyttösektori = Maankäyttösektorilla tarkoitetaan maankäyttö, maankäytön muutokset ja metsätalous -sektoria (LULUCF). Maankäyttösektori koostuu kuudesta maankäyttöluokasta: metsämaasta, viljelysmaasta, ruohikkoalueista, kosteikoista, rakennetusta alueesta ja muusta maasta sekä puutuotevarastosta.
- Päästökauppasektori = Päästökauppasektoriin kuuluvat suuret teollisuus- ja energiantuotantolaitokset sekä Euroopan sisäinen lentoliikenne. Päästökauppasektorin päästövähennyksiä ohjataan pääasiassa markkinaehtoisesti EU:n päästökauppajärjestelmän kautta. Päästökauppasektorin päästöjä ei huomioida kuntien päästölaskennassa.
- Päästökompensatio = Syntyvien kasvihuonekaasupäästöjen hyvittävä mekanismi, kuten hiilinielun kasvu. Ei vakiintunutta määritelmää tai käytäntöä kuntakentällä.
- Taakanjakosektori = Taakanjakosektorilla tarkoitetaan päästökauppasektorin ulkopuolisia sektoreita. Taakanjakosektoriin kuuluvat liikenne, maatalous, rakennusten erillislämmitys, jätehuolto, työkoneet ja fluoratut kasvihuonekaasut sekä päästökaupan ulkopuoliset pienet teollisuus- ja lämpölaitokset.

FCG.

1. Johdanto

1.1 Ilmastotyön lähtökohdat

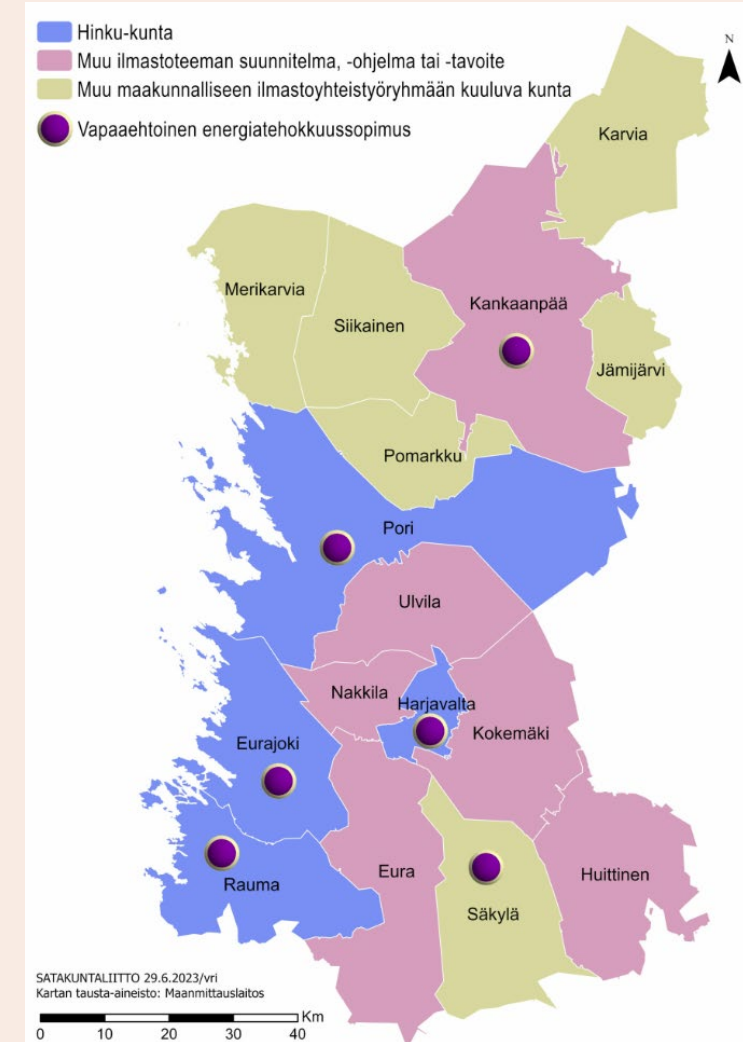
- **Visio, missio ja arvot:** Yksi strategisista tavoitteista on kestävä kehitys. Eurajoki tukee ja kannustaa ekologisesti kestävänn toiminnan kehittymistä. Kunta on sitoutunut huomioimaan ympäristön toiminnassaan, sopimuksissa ja valinnoissa sekä toimimaan taloudellisesti ja vastuullisesti. Eurajoella kehitetään kestävänn kehityksen mukaisia liikkumismuotoja. (Eurajoen kuntastrategia 2023-2026).
- **Väestö:** Eurajoen asukasluku on 9132 (marraskuu 2023). Sen ennustetaan laskevan hyvin maltillisesti, noin sadalla hengellä, vuoteen 2030 mennessä (MDI väestöennuste). Väkiluku ja sen kehitys vaikuttavat kunnan päästömäärään, sillä kotitalouksista aiheutuu merkittävä osa kunnan alueen päästöistä.
- **Sijainti ja pinta-ala:** Eurajoki sijaitsee Satakunnassa, Pohjanlahden rannalla ja valtatie 8 varrella. Kuntaan on matkaa noin 35 km Porista ja 15 km Raumalta. Sen maapinta-ala on 514,77 km².
- **Yhdyskuntarakenne:** Eräs Eurajoen yhdyskuntarakennetta määrittelevä piirre on kaksi toisistaan noin 20 km etäisyydellä sijaitsevaa kuntakeskusta, joista toinen on Eurajoen keskusta ja toinen kuntaliitoksen myötä Eurajokeen liitetty Luvian keskus. Kummallakin keskuksella on erityispiirteensä.
- **Elinkeinorakenne:** Myös yritystoiminnasta aiheutuvat päästöt huomioidaan kunnan päästötarkastelussa (pl. päästökaupparektoriin kuuluva teollisuus). Eurajoella toimii liki 650 yritystä ja suurin ala toimipaikkojen määrän perusteella on erikoistunut rakennustoiminta. Toimipaikoista liki 90 % on pieniä, alle viiden henkilön yrityksiä. (MDI Kuntakortti.) Suuria työllistäjiä ovat mm. Teollisuuden Voima ja Posiva. Ydinvoimalahankkeiden myötä kunnassa toimii myös paljon maanrakennusurakoitsijoita. Muita ilmastotyön kannalta merkittäviä toimijoita ovat HS Timber Oy ja Eurajoen romu.
- **Energia:** Eurajoki tunnetaan Olkiluodon ydinvoimaloista sekä rakenteilla olevasta, maailman ensimmäisestä ydinjätteen loppusijoitusonkalosta. Eurajoella toimii kaksi aluelämpöyhtiötä, SataEnergia ja Nevel.

1.2 Ilmastotyön nykytila

- Eurajoki on liittynyt vuonna 2017 Hiilineutraalit kunnat –verkostoon (Hinku). Verkosto on Suomen ympäristökeskuksen (Syke) koordinoima, lähes 100 kunnan, ilmastonmuutoksen hillinnän edelläkävijäverkosto. Hinku-kunnat ovat sitoutuneet vähentämään kasvihuonekaasujaan 80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta.
- Hinku-kunnan velvoitteiden mukaisesti Eurajoki on mukana myös kuntien energiatehokkuussopimuksessa (KETS). Sopimuskausi on vuosille 2017-2025, ja Eurajoki liittyi sopimukseen vuonna 2020. KETS:n mukainen tavoite on säästää energiaa kunnan kiinteistöissä 7,5 % vuoden 2018 tasosta vuoteen 2025 mennessä. Eurajoella energiansäästötavoitteen toteutumisen seurantaan on liittynyt haasteita, eikä kaikkea saavutettua energiansäästöä olla saatu raportoitua. Seuranta on kuitenkin kehittynyt ja nykyisin suunnittelussa pyritään ja pystytään huomioimaan energiansäästö aiempaa paremmin.
- Eurajoki on jo ennen ilmastosuunnitelmaa toteuttanut ilmastotyötä ja toimeenpannut päästövähennystoimenpiteitä. Toteutettuja toimia kuvataan tarkemmin ilmastosuunnitelman luvussa 4 kunkin teeman osalta. Kunnan ilmastotyön toimenpiteitä sekä päästövähennysvinkkejä asukkaille ja yrityksille on koottu [Eurajoen verkkosivuille](#).

1.3 Alueellinen ilmastotyö

- Satakunnassa on tehty alueellista ilmastotyötä yli kymmenen vuoden ajan. Tuorein alueellinen **ilmasto- ja energiastrategia** on laadittu vuonna 2021 ja sen tavoitteet ja toimenpiteet ulottuvat vuoteen 2030. Sen tavoitteena on toimia työkalupakkina ja taustamateriaalina alueellisten toimijoiden satakuntalaisten toimijoiden ilmastotyössä.
- Satakunnan ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti Satakunta tavoittelee energiantuotannon päästöttömyyttä, maakunnan Hinku-statusta ja hiilineutraaliutta sekä ilmastoviisaiden toimintatapojen laaja leviäminen. Alueen kunnilla on merkittävä rooli tavoitteiden saavuttamisessa ja toimeenpanossa.
- Satakunnan ilmastohankkeen puitteissa tehdyn [alkukartoituksen](#) mukaisesti alueen kunnat ovat aktivoitumassa ilmastotyössä muun muassa hakemalla rahoitusta ilmastohankkeisiin ja -investointeihin sekä käynnistämällä ilmastotyön strategista suunnittelua.
- Eurajoki on yksi Satakunnan neljästä Hinku-kunnasta ja kuudesta KETS-sopimukseen sitoutuneista kunnista. Kuudessa muussa maakunnan kunnassa on laadittu ilmastosuunnitelma tai sitä vastaava strategia (ks. Kuva 1).
- Satakunnan kaikki kunnat ovat mukana maakunnallisessa ilmastoyhteistyöryhmässä, joka on kokoontunut 2-3 kertaa vuodessa. Eurajoki osallistuu ryhmän toimintaan aktiivisesti.

1.4 Ilmastotyön organisointi

- Eurajoen ilmastotyötä ohjaa **Hinku-ohjausryhmä**, jonka puheenjohtajana toimii kunnanjohtaja. Ohjausryhmän jäseniä ovat hallinnon, ympäristönsuojelun, teknisen toimen, vapaa-ajan toimen, sivistystoimen sekä kunnanhallituksen edustajia. Lisäksi ryhmässä ovat MTK-Eurajoen asiantuntija, luonnonsuojelualan asiantuntija sekä ilmastoasiantuntija. Hinku-ohjausryhmä kokoontuu 4 kertaa vuodessa.
- Ilmastotyön koordinoinnista, kuten Hinku-ohjausryhmän kokousten valmistelusta ja toimenpiteiden etenemisen seurannasta vastaavat Hinku-toiminnan projektipäällikkö ja ympäristöinsinööri.
- Hinku-ohjausryhmä vastaa ilmastosuunnitelman toimeenpanon koordinoinnista sekä seurannasta.
- Ilmastotyön vuosikello tukee ilmastotyön kytkentää kunnan olemassa oleviin käytäntöihin ja aikatauluihin, ja tukee näin ollen Hinku-ohjausryhmän työtä sekä ilmastosuunnitelman toimeenpanoa.

Hinku-ohjausryhmän tehtävät:

1. Suunnitelma päästöjä vähentävistä investoinneista vuosittain. Investoinnit hyväksytään seuraavan vuoden talousarviossa.
2. Hillintätoimien suunnitelman laatiminen vuosittain. Osoittaa, millä toimenpiteillä ja investoinneilla kasvihuonekaasupäästöjä pyritään vähentämään koko kunnan alueella.
3. Kunnan alueella toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet kootaan vuosittain ja julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Tieto tehdyistä toimista toimitetaan myös Sykelle. Valtakunnallisesti kiinnostavat hillintätoimet voidaan viedä myös Kestävyysloikka-verkkopalveluun.
4. Kunnan henkilöstölle ja kunnanvaltuustolle tiedotetaan vuosittain Hinku-työn saavutuksista.
5. Alueen asukkaille, yrityksille sekä maa- ja metsätalousyrittäjille viestitään ilmastonmuutoksen hillinnän mahdollisuuksista.

Lähde: Syke, hiilineutraalisuomi.fi

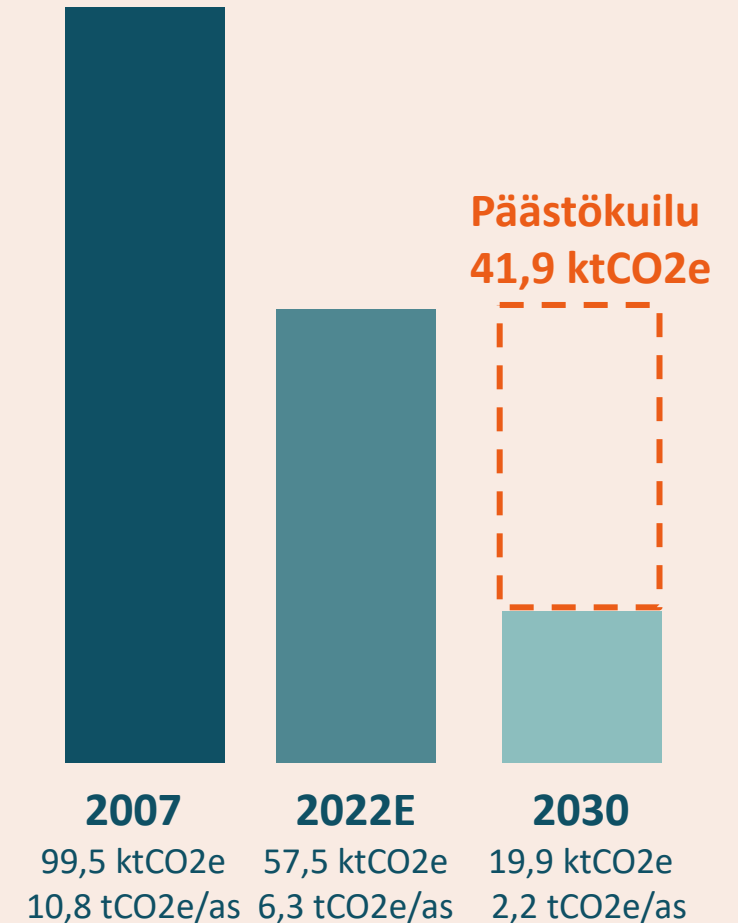
2. Ilmastotavoitteet

2.1 Päästövähennystavoite sekä vertailu- ja tavoitevuosi

- Hinku-kuntana** Eurajoki on sitoutunut vähentämään kunnan alueen käyttöperustaisia päästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä:

- Vuosina 2007-2022 päästöt ovat vähentyneet 37,7 kt CO₂e, eli -38 %. Näin ollen Hinku-tavoitteesta on saavuttamatta yhä 41,9 kt CO₂e.

*Päästöjen nykytila ja vertailuvuosi
suhteessa Hinku-tavoitteeseen.*

3. Kasvihuonekaasupäästöt

3.1. Päästölaskenta

- Ilmasto-ohjelman päästödatat perustuvat Suomen ympäristökeskuksen (Syke) kuntien tietokantoihin, jotka ovat kunnille avoimia ja maksuttomia osoitteessa hiilineutraalisuomi.fi.
- Syke toteuttaa päästölaskentaa niin kutsutun **Hinku-laskennan** mukaisesti, joka on kuntien päästökehityksen seurantaan laadittu oletuslaskentamalli. Sen ulkopuolelle jäävät päästökauppaan kuuluvan teollisuuden polttoaineiden käyttö, teollisuuden sähkönkulutus ja jätteiden käsittely sekä raskaan liikenteen läpiajoliikenne. Hinku-laskennan mukaisesti kunta saa tuulivoimasta päästökompensaation, eli hyvityksen.
- Päästötilastoissa luvut ilmoitetaan **hiilidioksidiekvivalentteina** (CO₂e), joka on kasvihuonekaasujen yhteismitta. Sen avulla lasketaan yhteen hiilidioksidi-, metaani- ja dityppidioksidipäästöjen sekä F-kaasujen vaikutus ilmaston lämpenemiseen. Ilmaistaan usein tonneina tai kilotonneina (ktCO₂e = kilotonnia hiilidioksidiekvivalentteja).

Kuntien päästöjä lasketaan ja tarkastellaan kahdesta eri näkökulmasta:

- 1) **Käyttöperustainen päästö** = Kuntien ja alueiden päästöjen laskentatapa, jossa osa päästöistä lasketaan tuotannon perusteella maantieteellisen sijainnin mukaan ja osa kulutuksen perusteella riippumatta maantieteellisestä syntypaikasta. Yleisin tapa seurata kunnan päästökehitystä.

Esimerkiksi kaukolämmön päästöt jyvitetään siihen kuntaan, jossa kaukolämpö kulutetaan, vaikka lämpölaite sijaitisi toisessa kunnassa. Myös tieliikenteen päästöt lasketaan kulutusperustaisesti kuntaan rekisteröityjen ajoneuvojen vuosisuoritteen perusteella siten, että matkat muihin kuntiin näkyvät asuinkunnan päästöissä.

- 2) **Kulutusperustainen päästö** = Kuntien ja alueiden päästöjen laskentatapa, joka huomioi sekä tarkastelualueella että hyödykkeiden tuotantoalueilla Suomessa ja ulkomailla syntyneet päästöt. Sisältää kotitalouden kulutuksen, kuntien hankintojen ja investointien sekä yksityisten asuinrakennusinvestointien päästöt. Laajentaa käyttöperustaisten päästöjen tarkastelua.

Käyttöperustaisten päästöjen tiedot ovat saatavilta vuosilta 2005 – 2022 ja ne päivitetään kerran vuodessa (Syke 2023a). Kulutusperustaisten päästöjen tiedot ovat toistaiseksi saatavilla ainoastaan vuodelta 2015 (Syke 2023b).

3.2 Käyttöperustaiset päästöt

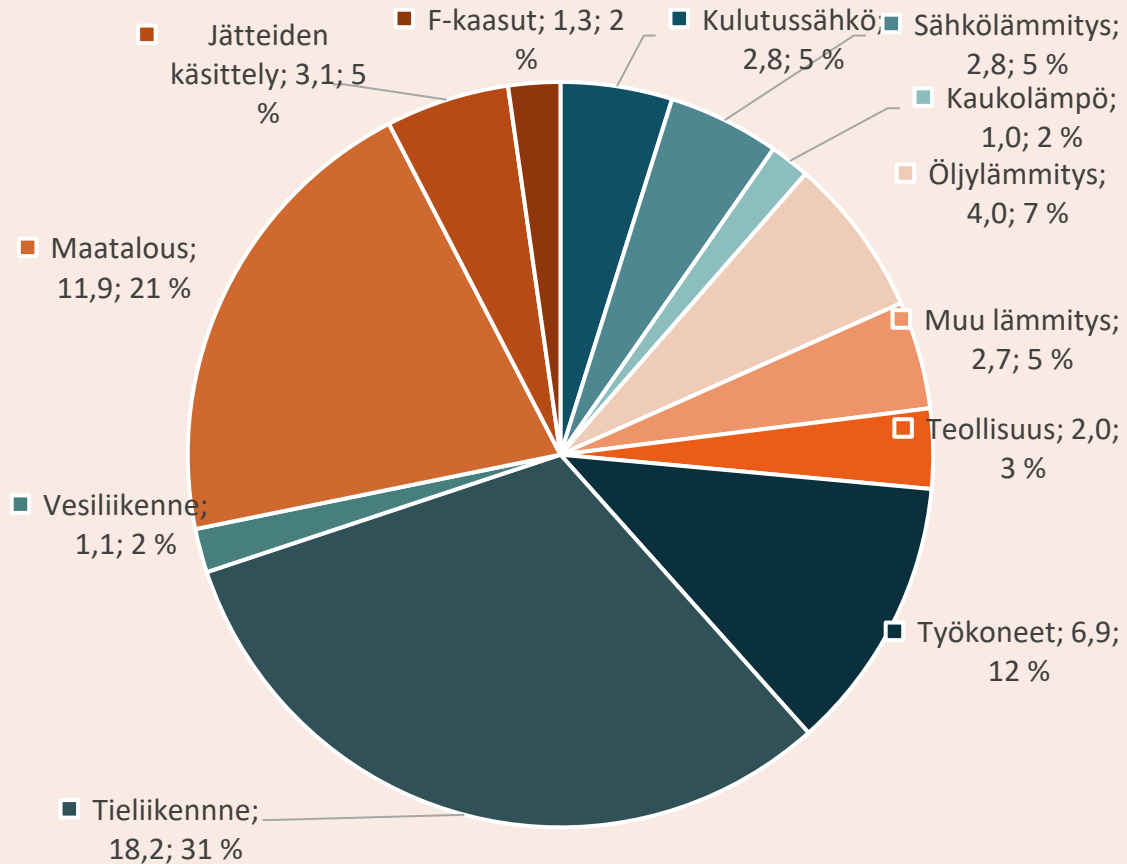
- Vuonna 2022 Eurajoen käyttöperustaiset kokonaispäästöt olivat 57,5 ktCO₂e. Päästöt laskivat vuodesta 2021 peräti 12 %, mikä johtuu erityisesti kaukolämmön laskentaan toteutetuista tarkennuksista. Asukaslukuun suhteutettuna päästöt olivat 6,3 tCO₂e. Kokonaispäästöt ovat laskeneet vuodesta 2007 42 %, mikä on kaikkien Suomen kuntien keskimääräistä päästövähennystä (37 %) enemmän.
- Eurajoen **suurin päästölähde on tieliikenne** (18,2 ktCO₂e), joka tuottaa vajaan kolmanneksen kaikista päästöistä. Tieliikenteen päästöt ovat laskeneet maltillisesti vuodesta 2007.
- Toiseksi eniten päästöjä syntyy **maataloudesta** (11,9 ktCO₂e), jonka osuus on reilu viidennes päästöistä. Myös maatalouden päästöt ovat laskeneet hieman vuodesta 2007.
- Kolmanneksi suurin päästölähde on **työkoneet** (rakennus-, kaivos-, teollisuus-, tie-, maa- ja metsätaloustyökoneet ja muut työkoneet), joiden päästöt ovat reilun kymmenyksen kokonaispäästöistä (6,9 ktCO₂e). Kuntien päästölaskennassa huomioitavat **teollisuuden päästöt*** ovat laskeneet merkittävästi ja kattavat vuonna 2022 noin 3 % (2,0 kt CO₂e) Eurajoen päästöistä. F-kaasujen osuus on 2 % (1,3 kt CO₂e)
- **Lämmitysmuodoista** eniten päästöjä syntyy öljylämmityksestä (4 kt CO₂e), jonka osuus on muutaman prosentin kaikista käyttöperustaisista päästöistä. Öljylämmityksen päästöt ovat laskeneet noin puolella vuodesta 2007. Kaukolämmön päästöjen osuus on pari prosenttia (1 ktCO₂e). Kategoria ”muu lämmitys” kattaa mm. puu- ja kaasulämmityksen ja se on noin 3 % (2,0 ktCO₂e) Eurajoen päästöistä.
- **Kulutussähkön** päästöt (2,8 ktCO₂e) ovat 5 % Eurajoen päästöistä. **Lämmityssähkön** päästöt ovat samansuuruiset.
- Jätteiden käsittelystä aiheutuu 5 % (3,1 kt CO₂e) päästöistä.

Lähde: Syke 2023a

*Kuntien päästölaskennassa ei huomioida päästökauppasektoriin kuuluvaa teollisuutta. Näin ollen myös päästökauppasektorin sähkönkulutuksen, sähkölämmityksen ja kaukolämmön päästöt ovat tarkastelun ulkopuolella.

Käyttöperustaiset päästöt

Käyttöperustaisten kokonaispäästöjen jakauma 2022

Suurimmat päästölähteet 2022 kt CO2e (2007)

Tieliikenne 18,2 (26,2)
 Maatalous 11,9 (12,8)
 Työkoneet 6,9 (8,8)

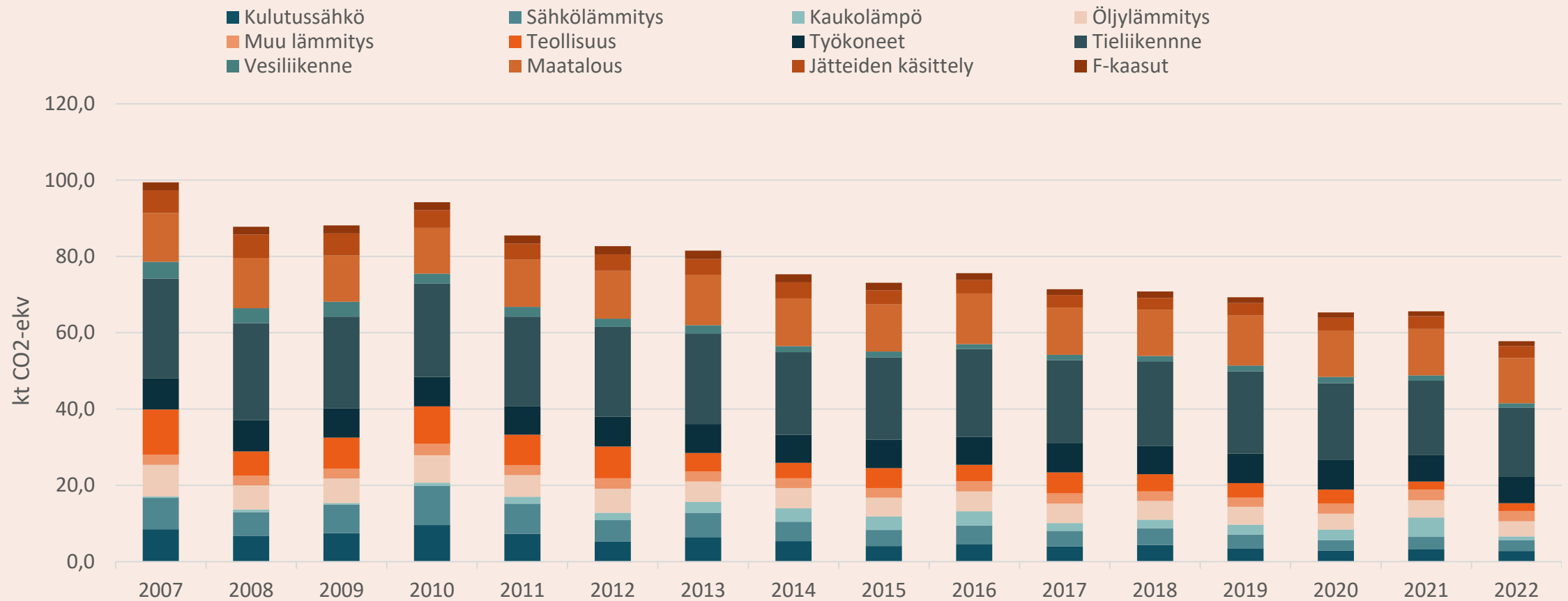
Päästöt yhteensä 2022 (2007)

57,5 kt CO2e (100,3 kt CO2e)
Muutos -42 %
 Kaikki kunnat -37 %

Päästöt per asukas 2022 (2007)

6,3 t CO2e/as
 (10,9 t CO2e/as)

Käyttöperustaisten kokonaispäästöjen kehitys 2007–2022

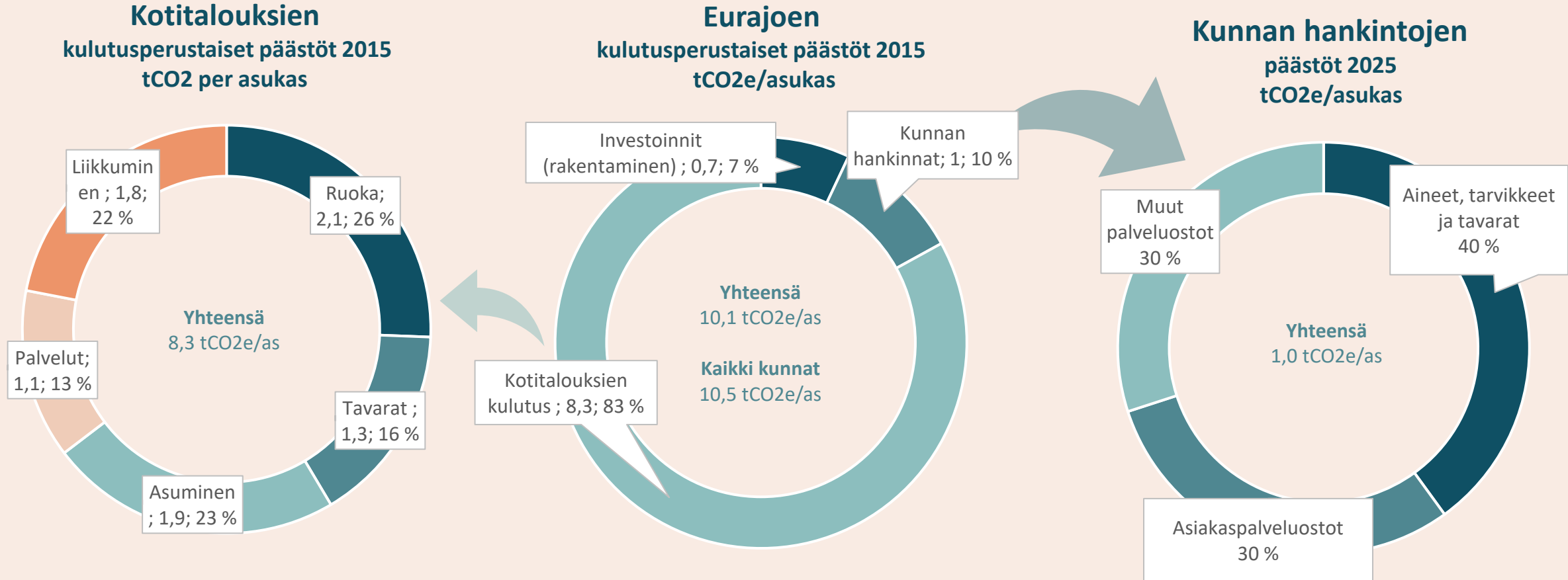

3.3 Kulutusperustaiset päästöt

- Valtaosa (82 %) Eurajoen kulutusperustaisista päästöistä aiheutuu kotitalouksien kulutuksesta.
- **Kotitalouksien kulutusperustaiset päästöt** jakaantuvat tasaisesti ruoan (26 %), liikkumisen (23 %) ja asumisen (22 %) välille. Näiden lisäksi kotitalouksien kulutusperustaisia päästöjä syntyy tavarahankinnoista (13 %) ja palveluiden käytöstä (13 %).
- Suurimpia yksittäisiä kotitalouksien päästölähteitä ovat asumien (1466 kgCO₂e/as), polttoaineet (1463 kgCO₂e/as), munat ja maitotuotteet (613 kgCO₂e/as), liha (505 kgCO₂e/as), vapaa-ajan tavarahankinnat (439 kgCO₂e/as) ja sähkö (470 kgCO₂e/as).
- Eurajoella kotitalouden keskimääräiset vuosittaiset päästöt ovat 8,3 tCO₂e per as., mikä on pienempi kuin koko Suomen keskimääräinen asukaskohtainen hiilijalanjälki 10,5 tCO₂e. Arvion mukaan kestävä elämäntavan mukaisen päästötason tulisi olla vuoteen 2030 mennessä 2,5 tCO₂e. Vuoteen 2050 mennessä asukkaan päästötason tulisi olla enää 0,7 tCO₂e.
- **Kunnan hankinnat** tuottavat vuosittain 9,6 ktCO₂e, mikä vastaa kymmenystä koko kunnan kulutusperustaisista päästöistä.
- Kunnan hankinnoissa päästöt jakaantuvat aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintojen (3,3 ktCO₂e, mm. elintarvikkeet, sähkö, lämmitys, puhdistusaineet, toimistotarvikkeet...), asiakaspalveluostojen (3,2 ktCO₂e mm. ulkoistetut sosiaali- ja terveystaloudet*), muiden palveluostojen (2,9 ktCO₂e, matkustus- ja kuljetuspalvelut) sekä ulkoisten vuokratulojen (0,1 ktCO₂e mm. rakennusten vuokrat) välille.
- **Investointien**, eli rakentamisen osuus kulutusperustaisista päästöistä on laskentavuonna (2015) ollut 6,9 ktCO₂e. Investointien päästöt kattavat niin julkisen rakentamisen kuin yksityiset asuinrakennusinvestoinnit.

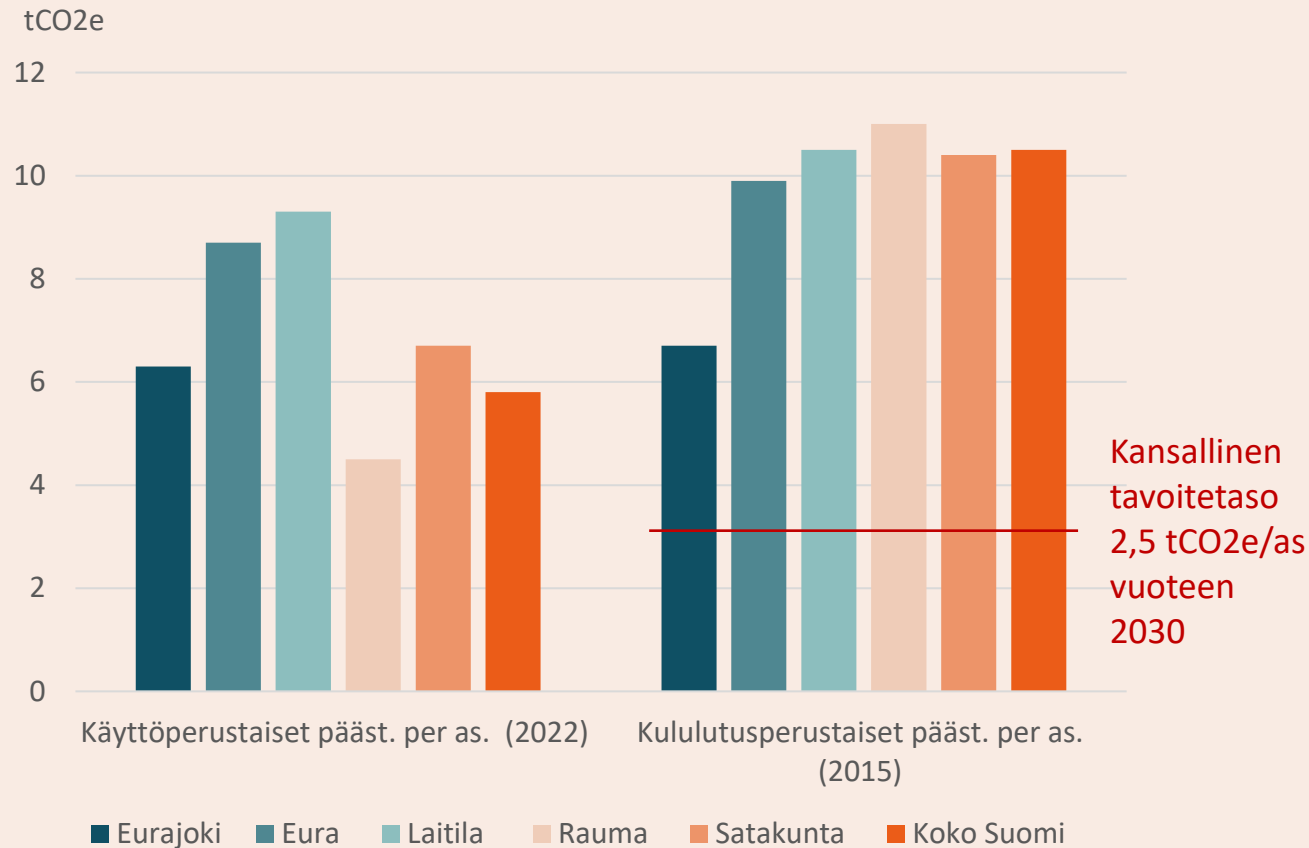
*Laskenta toteutettu ennen hyvinvointialueita.

Kulutusperustaiset päästöt

3.4 Yhteenveto päästöistä

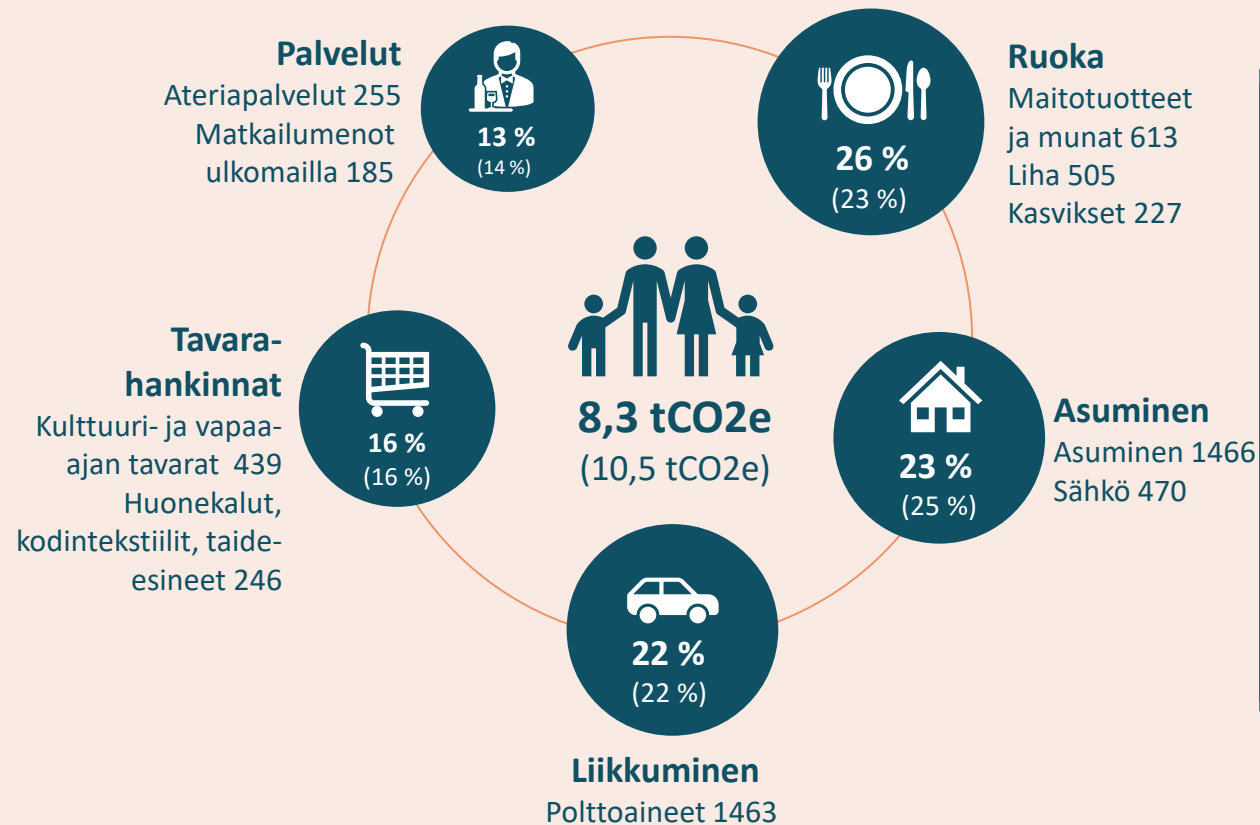
Verrokkikunnat

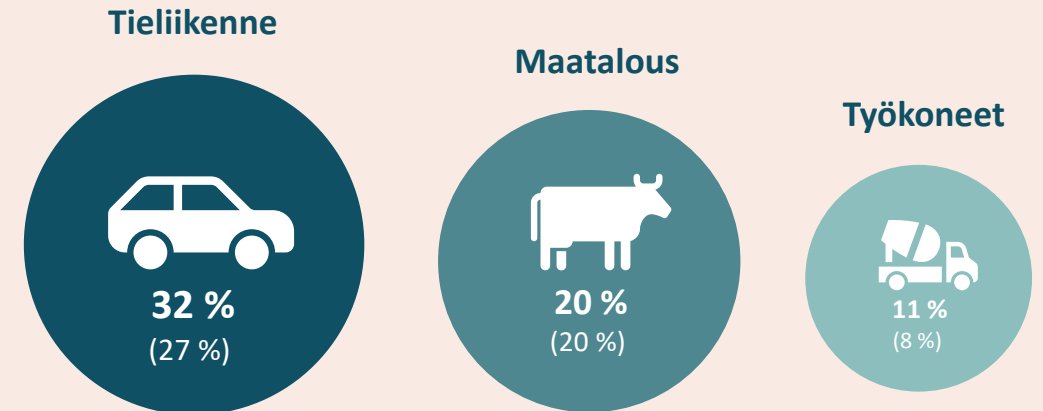
- Eurajoen käyttö- ja kulutusperustaisia päästöjä on verrattu naapurikuntien sekä maakunnan ja koko Suomen keskiarvon kanssa.
 - Käyttöperustaisissa päästöissä on kuntakohtaisia eroja. Eurajoen päästöt ovat Satakunnan keskiarvon luokkaa ja hieman yli kansallisen kuntien keskiarvon. Raumalla päästöt ovat pienemmät, Eurassa ja Laitilassa taas suuremmat.
- Kulutusperustaiset päästöt ovat samaa kokoluokkaa vertailukuntien kanssa. Taso on samaa luokkaa myös Suomen kuntien keskiarvon kanssa.

Yhteenveto suurimmista päästölähteistä

Eurajokilaisten kotitalouksien kulutusperustaisten päästöjen lähteet 2015 (koko Suomi) ja nostot päästölähteistä (kg CO₂e)

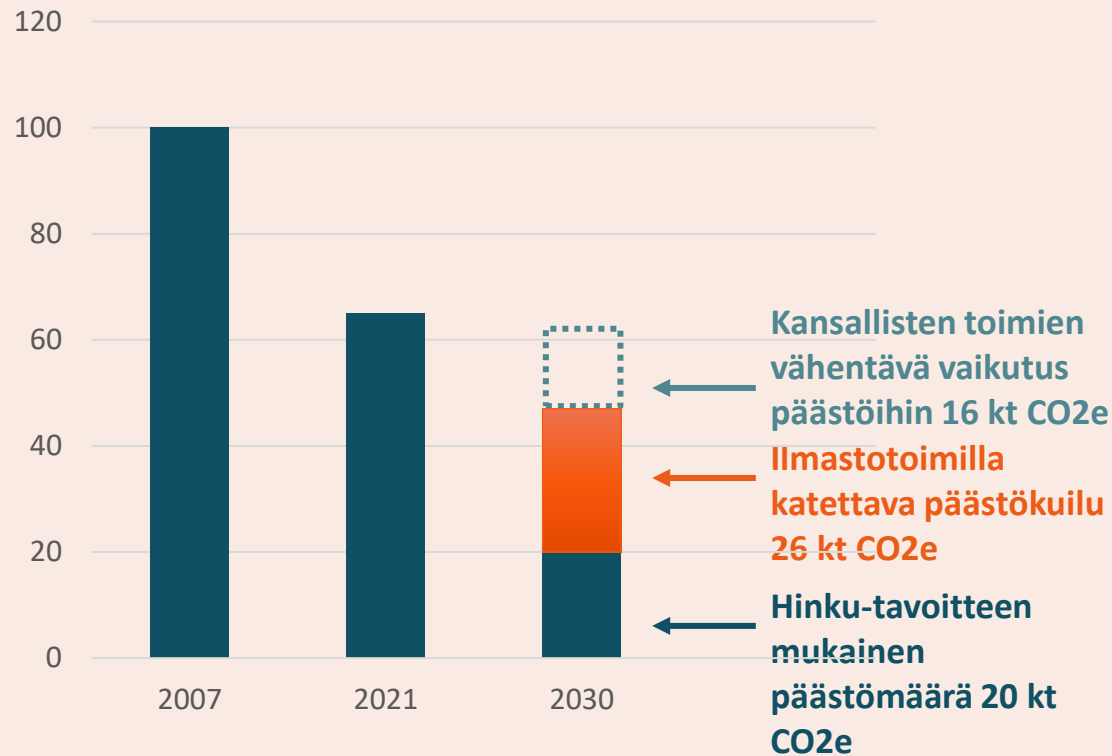

Käyttöperustaisten päästöjen suurimmat päästösektorit Eurajoella 2022 (koko Suomi)

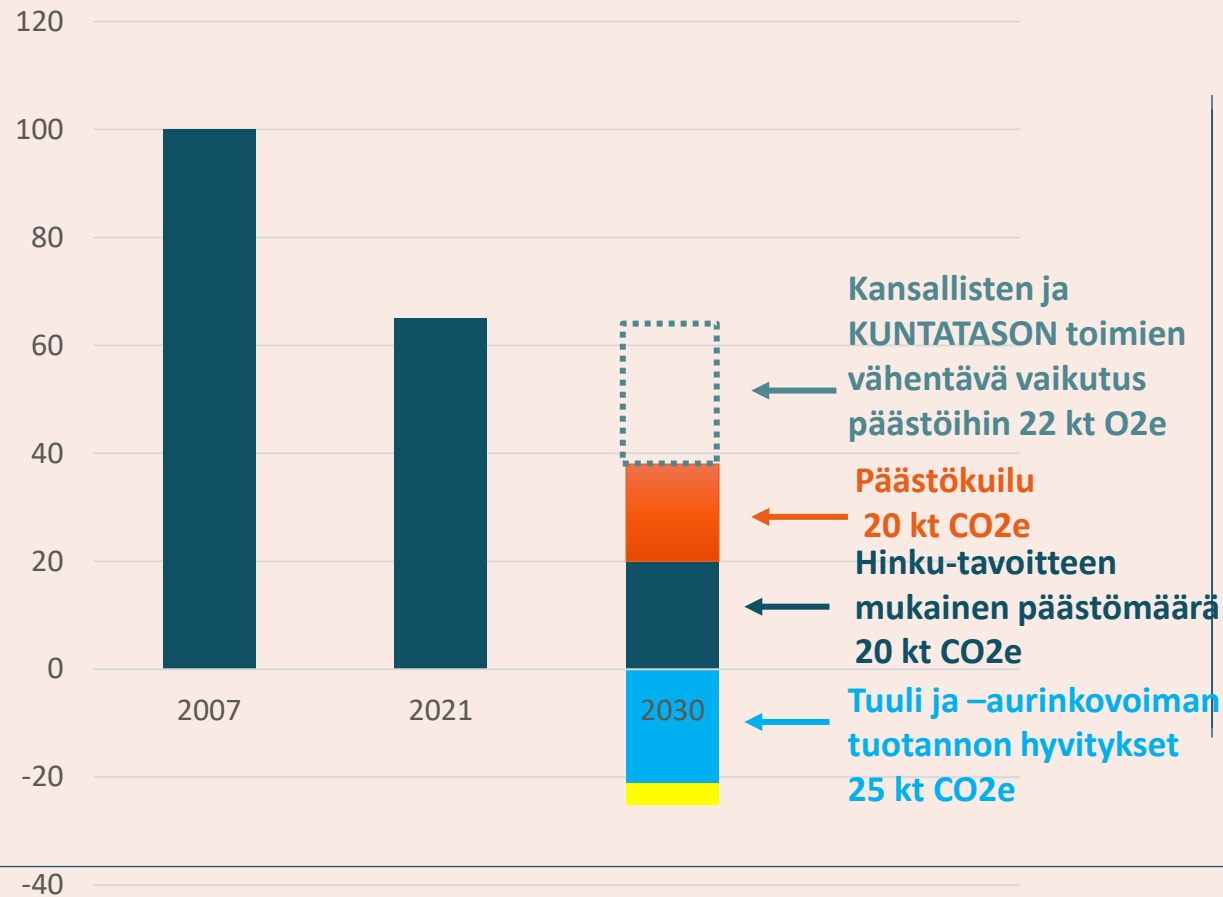
3.5 Skenaariot päästökehityksestä

Skenaario päästöjen kehityksestä nykytoimin

- Perusskenaario on toteutettu Syken skenaariotyökalua hyödyntäen. Sen avulla tarkastellaan yleisen markkinakehityksen, voimassa olevan kansallisten politiikkatoimien sekä lainsäädännön vaikutusta Eurajoen päästöihin. Kansallisten toimien vähentävän vaikutuksen voidaan olettaa toteutuvan riippumatta kunnassa tehtävästä ilmastotyöstä.
- Kansallisten toimien ja kehityskulkujen jälkeen kunnan päästövähennystoimilla tulisi kattaa 26 ktCO2e:n suuruinen päästökuilu.
- Eurajoen Hinku-tavoitteen mukainen jäljelle jäävä päästöosuus on 19,9 kt CO2e, jonka kunta voi kompensoida, eli hyvittää esimerkiksi kasvattamalla hiilinieluja tai lisäämällä uusiutuvan energian tuotantoa.

Ilmastotoimien skenaario

Lähde: Syke 2023c

- Eurajoen ilmastotavoitteen toteutuminen vuoteen 2030 edellyttää skenaariotarkastelujen valossa konkreettisia päästövähennystoimenpiteitä. Ilmastotoimien skenaariossa on tarkasteltu kehitystä, jossa sekä kunta että kuntalaiset toteuttavat niin liikenteeseen, energiankulutukseen kuin maankäyttösektoriin kohdistuvia kunnianhimoisia toimenpiteitä, joiden oletukset on kuvattu alla. Sen lisäksi Eurajoelle myönnettäisiin tässä skenaariossa laskennallisia päästöhyvityksiä tuulivoiman sekä suuren mittaluokan aurinkovoiman tuotannosta.
 - Sähköautojen osuudet:
 - Henkilöautot 40 %
 - Pakettiautot 10 %
 - Linja-autot 5 %
 - Energiantuotanto ja energiatehokkuus:
 - Ei öljylämmitteisiä kiinteistöjä
 - Energiaremontteja 20 % vanhoihin kiinteistöihin
 - Päästötön kaukolämpö (bio ja lämpöpumput)
 - Maankäyttösektori:
 - 10 % viljelysmaata ilmastokestävät menetelmät tai ennallistamistoimet
 - Laskennalliset päästöhyvitykset uusiutuvan energian tuotannosta
 - 156 MW tuulivoimaa
 - 100 MW aurinkovoimaa
- Näiden toimenpiteiden jälkeen päästökuilu putoaa perusskenaarion 26 kt:sta 20 kt CO2e:iin, eli päästöt olisivat yhä liki puolet tavoitetasoa (20 kt CO2e) suuremmat. Tuuli- ja aurinkovoiman laskennalliset hyvitykset olisivat noin 25 kt CO2e.

4. Päästövähennys- toimenpiteet

TOIMENPIDEKOKONAISUUDET

4.1 ILMASTOJOHTAMINEN

4.5 VÄHÄPÄÄSTÖINEN
RAKENTAMINEN JA INFRA

4.2 ILMASTOKASVATUS JA KESTÄVÄ
ARKI

4.6 ILMASTOVIISAS MAANKÄYTTÖ

4.3 VIESTINTÄ, VUOROVAIKUTUS JA
YHTEISTYÖ

4.7 KESTÄVÄ LIIKENNE JA
LIIKKUMINEN

4.4 UUSIUTUVA ENERGIA JA
ENERGIATEHOKKUUS

4.8 JÄTTEIDEN KÄSITTELY JA
KIERTOTALOUS

Lukuohje päästövähennystoimenpiteisiin

ESIMERKKI

LUKUOHJE

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannus-vaikutuksesta
Luovutaan fossiilisesta lämmityksestä kunnan kiinteistöissä	Kunnan öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmitystapa muutetaan tai öljylämmitteisistä kiinteistöistä luovutaan.	2025 -2030	Tekninen toimi	***	Investoinnit vaihtoehtoiseen lämmitysjärjestelmään, merkittävä vähennys lämmityskustannuksiin
<i>Toimenpiteen lyhyt kuvaus ja tavoitetilan määrittely</i>	<i>Toimenpiteen sisällön tarkempi ja konkreettisempi kuvaus</i>	<i>Osa kunnan ilmastotoimista on lyhyen aikavälin toimia, osa pitkän. Aikataulu vuositasona kertoo, milloin toimenpide on tarkoitus aloittaa. Osa toimista on jo aloitettu.</i>	<i>Ilmastotyö koskettaa kaikkia kunnan toimialoja, joten tässä kohtaa on nimetty kunnan sisäiset vastuutahot. Usein toimiin myös linkittyy jokin yhteistyötaho, joka on niin ikään nimetty tässä.</i>	<i>Kunkin toimenpiteen vaikuttavuutta on arvioitu asteikolla 1-5 (*=vähäinen vaikuttavuus, *****=suuri vaikuttavuus).</i> <i>Vaikuttavuutta on arvioitu laajassa ymmärryksessä huomioiden:</i> <i>Vaikutus päästöihin</i> <i>Kunnan mahdollisuudet vaikuttaa</i> <i>Välilliset vaikutukset, kuten vaikutus osaamiseen tai asenteisiin</i>	<i>Toimenpiteiden kustannusvaikutusta on arvioitu kirjallisesti huomioiden sekä vaadittavat investoinnit että potentiaaliset säästöt. Tarkemmat kustannusvaikutusten arviot on toteutettava hankekohtaisesti.</i>

ILMASTOJOHTAMINEN

- Eurajoella hyödynnetään kuntien ilmastotyön verkostoja ja kunta on mukana Hinku-verkostossa (Syke) sekä tuulivoimakuntien verkostossa (Suomen tuulivoimayhdistys). Eurajoki on lisäksi sitoutunut Kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS).
- Eurajoen ilmastotyötä on organisoitu siten, että kunnassa on Hinku-ohjausryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti ja jossa on edustettuna kunnan eri toimialat.
- Eurajoella hyödynnetään ilmastotyöhön suunnattua ulkoista rahoitusta. Kunnalle on myönnetty ympäristöministeriön avustus ilmastosuunnitelman laaditaan. Vuojoen maalämpöhankkeelle myönnetty energiatuki. Eurajoki osallistuu EAKR-rahoitteiseen yhteishankkeeseen *Ilmastoviisas kunta ja pk-yritys*.

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Haetaan ja hyödynnetään rahoitusmahdollisuuksia ilmastotyön edistämiseksi	Eurajoella seurataan aktiivisesti rahoitusmahdollisuuksia ja haetaan vihreää rahoitusta investointeihin sekä hankerahoitusta ilmastosuunnitelman mukaisten ilmastotoimenpiteiden resursoimiseksi.	Jatkuva	Hallinto	*	Tukee kunnan taloutta
Laaditaan ilmastobudjetti	Eurajoelle laaditaan ilmastobudjetti, eli talousarvioon vuositason päästövähennystavoite sekä ilmastotyön toiminnalliset tavoitteet.	2026	Hinku-ohjausryhmä, Hallinto	*	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Ilmastotyötä edistetään osallistumalla verkostotoimintaan	Eurajoella hyödynnetään Hinku-verkostoa aktiivisesti parhaiden käytäntöjen löytämiseksi ja levittämiseksi sekä osallistutaan verkoston kehittämiseen mm. Hinku-johtoryhmän kautta.	Jatkuva	Hallinto, Hinku-verkosto	*	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Ilmastotyötä edistetään vapaaehtoisten sopimusten kautta	Eurajoki sitoutuu kuntien energiatehokkuussopimuksen (KETS) seuraavalle kaudelle (2026 -), kehittää KETS-työn seurantaa entisestään ja raportoi etenemisestä Energiavirastolle vuosittain.	2026	Ympäristötoimi	**	Ei kustannuksia, energiansäästöllä säästövaikutus
Kehitetään kunnan ilmastotyön sisäistä organisoitumista	Kunnan Hinku-ohjausryhmän tehtävät päivitetään vastaamaan Hinku-kriteerejä	2025	Hallinto, Hinku-ohjausryhmä, Hinku-verkosto	*	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Kehitetään kunnan ilmastotyön osaamista	- Ilmastotyön etenemisestä ja Hinku-ohjausryhmän toiminnasta viestitään sisäisesti (ks. ilmastoviestintä). - Kunnan henkilöstö sitoutetaan ilmastotyöhön, uudet ja vanhat työntekijät perehdytetään kunnan ilmastotavoitteisiin ja –toimenpiteisiin.	Jatkuva	Henkilöstöhallinto, Hinku-ohjausryhmä, Päättäjät	**	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia

ILMASTOKASVATUS JA KESTÄVÄ ARKI

- **Varhaiskasvatuksessa** pyritään vastuullisuuteen kasvattamiseen sekä lasten kunnioittavan luontosuhteen vahvistamiseen. Työssä painottuu positiivinen ilmastokasvatus. Eurajoelta löytyy yksi Vihreä lippu –päiväkot.
- Konkreettisia varhaiskasvatuksen ilmasto- ja luontotekoja ovat lähiretkeilyyn kannustaminen, ruokahävikin vähentämiseen kasvattaminen ja opastaminen, veden ja paperin käytön säästö sekä kierrätyksen opettelu ja toteuttaminen.
- **Perus- ja lukio-opetuksessa** toteutetaan opetuksen ja opetussuunnitelman kirjattujen kestävyysteemojen lisäksi mm. ilmasto- ja ympäristöteemaisia teemaviikkoja. Oppilaita kannustetaan liikkumiseen. Yhdestä koulusta löytyy Vihreä lippu –sertifikaatti.
- **Ruokapalveluissa** ruokalogistiikkaa on minimoitu yksiköiden omilla keittiöillä. Ruokapalveluiden ruokahävikkiä seurataan ja kunnassa on kasvisruokapäivä kerran viikossa. Lähiruokaa hankitaan hankintakriteerien mukaisesti.
- **Puhtauspalveluissa** käytetään energiatehokkaita, kestäviä, korjattavia ja kierrätettäviä siivouslaitteita. Puhdistusaineet ovat ympäristöystävällisiä, niiden käyttöä minimoidaan ja toimituslogistiikka on optimoitu. Hankittavat siivoustekstiilit on valmistettu osittain kierrätysmateriaaleista.

ILMASTOKASVATUS JA KESTÄVÄ ARKI

Sivistystoimi

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Ilmastokasvatusta toteutetaan perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa	- Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa osallistetaan oppilaat vähähiilisyystyöhön. - Hankerahoitusta haetaan aktiivisesti vähähiilisyystyön edistämiseksi. - Perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kannustetaan oppilaita ilmastokestäviin arjen valintoihin (mm. kävely ja pyöräily, kierrätys, energiansäästö, kulutusvalinnat). - Kestävyytyön edistäminen kirjataan perusopetuksen opetussuunnitelman toiminnallisiin tavoitteisiin.	Jatkuva	Sivistyspalvelut, Rehtorit	**	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Ilmastokasvatusta toteutetaan varhaiskasvatuksessa	- Kunta tukee ympäristökasvatusta varhaiskasvatuksessa. - Henkilöstölle järjestetään täydennyskoulutusta ilmasto- ja ympäristöasioihin. - Vihreä lippu –toimintaa tuetaan varhaiskasvatuksessa. - Kestävyytyön edistäminen kirjataan varhaiskasvatussuunnitelman toiminnallisiin tavoitteisiin. - Vakan arjessa tuetaan lasten luontosuhteen vahvistamista.	Jatkuva	Sivistyspalvelut, Päiväkotien johtajat	**	Koulutusten kustannukset
Pienennetään ilmastovaikutusta sivistystoimen vähähiilisillä hankinnoilla	Sivistystoimen hankinnoissa suositetaan kierrätettyjä ja kestäviä materiaaleja sekä energiatehokkaita laitteita.	Jatkuva	Hankintayksikkö, Sivistyspalvelut	*	Osa hankinnoista nykyistä kalliimpia, mutta myös potentiaalia säästöihin
Vahvistetaan kirjaston roolia ilmasto- ja kestävyystyössä	- Vahvistetaan kirjaston roolia jakamistalouden näkökulmasta (esim. jaettavat työkalut, urheiluvälineet) - Sisällytetään ilmastonäkökulma kirjaston viestintään, näyttelyihin ja tapahtumiin	2026 →	Kirjasto, sivistyspalvelut	**	Jaettavien välineiden investointikustannukset

ILMASTOKASVATUS JA KESTÄVÄ ARKI

Ruoka- ja puhtauspalvelut

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Pienennetään ilmastovaikutusta ruokapalveluissa kestävillä toimintamalleilla	- Kehitetään ja laajennetaan toimintamalleja ruokahävikin minimoimiseksi. - Kasvatetaan kasvisruoan osuutta nykyisestä reseptiikan mahdollisuuksien rajoissa sekä päivittyvien ravitsemissuosituksen mukaisesti.	Jatkuva	Ruokapalveluyksikkö	**	Ruokahävikin vähentämisellä kustannussäästöjä
Pienennetään ilmastovaikutusta ruokapalveluissa vähähiilisillä hankinnoilla	Kasvatetaan lähiruoan osuutta nykyisestä kilpailutusten kautta.	Jatkuva	Ruokapalveluyksikkö	*	Ei arvioitu
Pienennetään ilmastovaikutusta puhtauspalveluissa kestävillä toimintamalleilla	- Vähennetään puhdistusaineiden kulutusta uusien menetelmien myötä (kuten ionisoitu vesi ja siivottavien tasojen pinnoiteratkaisut). - Tuetaan vastuullista siisteyskäyttämistä viestinnällä.	Jatkuva	Puhtauspalveluyksikkö	*	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Pienennetään ilmastovaikutusta puhtauspalveluissa vähähiilisillä hankinnoilla	Hankitaan energiatehokkaita ja korjattavia laitteita sekä kierrätysmateriaaleista valmistettuja tekstiilejä myös jatkossa.	Jatkuva	Puhtauspalveluyksikkö	*	Ei vaikutusta suhteessa nykyiseen

VIESTINTÄ, VUOROVAIKUTUS JA YHTEISTYÖ

- Eurajoen kunta on toteuttanut asukkaille ja yrityksille kohdennettua ilmastoviestintää ja –neuvontaa. Kunnan verkkosivujen Hinku-osiosta löytyy tietoa kunnan ilmastotavoitteista ja –työstä. Kunta on tiedottanut mm. Makasiini-lehdessä ja some-kanavissa kunnan ilmastotyöstä ja jäteyhtiön kanssa on viestitty kierrätyksestä.
- Alueellinen energianeuvonta palvelee asukkaita maksuttomasti. Kuntalaisille on järjestetty infotilaisuudet aurinkoenergiasta sekä maalämmöstä. Rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta neuvovat toimialoille koskevilla kysymyksissä.
- Eurajoella tehdään myös ilmastoteemaista yhteistyötä alueen yritysten kanssa, mm. Ilmastokumppanuus – toiminta, hyvät käytännöt –esimerkkien kautta viestintä ja räätälöidyt hankkeet yrityksille. Kunta osallistuu ilmasto-, bio- ja kiertotalouteen sekä kestävään elintarviketuotantoon liittyviin hankkeisiin.

VIESTINTÄ, VUOROVAIKUTUS JA YHTEISTYÖ

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Toteutetaan ilmastoviestintää ja neuvontaa asukkaille	- Kunta kannustaa asukkaita kestävään elämäntapaan ja näyttää esimerkkiä aktiivisella ja avoimella ilmastoviestinnällä hyödyntäen kunnan viestintäkanavia (some, Makasiini) ilmastoviestinnän suunnitelman mukaisesti - Kunta osallistuu kestävään elämäntapaan ja energiansäästöön liittyviin viestintäkampanjoihin - Kunta järjestää asukkaille kestävään elämäntapaan liittyviä infotilaisuuksia	Jatkuva	Elinvoima, Ympäristötoimi, Rauman jätehuolto	*	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Toteutetaan ilmastoviestintää ja neuvontaa paikallisille yrityksille ja yhteisöille	- Kunta kannustaa yrityksiä kestävään liiketoimintaan sekä ilmastoviisaisiin valintoihin ilmastoviestinnän suunnitelman mukaisesti - Kunta sisällyttää ilmastonäkökulman osaksi yritysten ja yhteisöjen tilaisuuksia, kuten yrittäjätapaamisia ja kyläyhteisöille suunnattuja tilaisuuksia	Jatkuva	Elinvoima, Ympäristötoimi, Prizztech	**	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Sisällytetään vähähiilisyys työ osaksi kunnan elinkeinopalveluja, yritysneuvontaa sekä muuta vuorovaikutusta ja yhteistyötä yritysten kanssa	Jatketaan ilmastohankkeiden kehittämistä ja toteutusta paikallisten yritysten kanssa	Jatkuva	Ympäristötoimi, Prizztech, Leader-Satasilta	*	Potentiaalinen aluetaloutta vahvistava vaikutus, mahdollisuuksia ulkoiseen rahoitukseen

UUSIUTUVA ENERGIA JA ENERGIAATEHOKKUUS

- Eurajoen kunnan kiinteistöissä on toteutettu energiaremontteja ja siirrytty fossiilisista lämmitysmuodoista uusiutuviin, kun Vuojoen kartanon öljylämmitys korvattiin maalämmöllä. Kunnan kiinteistöistä Linnanmaan koulu, Huhdan koulu, Eläinlääkäritila, Lapijoen koulu, Sydänmaan koulu (osittain), Vastaanotto- ja toimintakeskus sekä muutama pienempi kiinteistö lämmitetään yhä öljyllä.
- Viidessä kunnan sähkölämmitteisessä kiinteistössä on älykäs ohjausjärjestelmä, jonka myötä sisäolosuhteet ovat parantuneet. Älykkäällä ohjauksella ajoitetaan energiankäyttöä kustannusviisaasti.
- Kunta on ryhtynyt myös uusiutuvan energian hajautettuun tuotantoon. Kunnan neljässä kiinteistössä tuotetaan aurinkoenergiaa. Päiväkoti Metsätähdessä ja Monitoimihallilla kunnan paneelit, Yhteiskoululla yksityisen toimijan paneelit ja Laitakarissakunnan aurinkokeräimet (aurinkolämpö).
- Kunnan alueella on suunnitteilla ja rakenteilla myös suuremman mittakaavan uusiutuvan energian tuotantoa. Kahden yhteensä 100 MW aurinkovoimalan luvitus on valmistunut ja rakennustyöt käynnistymässä. Voimalan yhteyteen on tulossa myös sähkövarasto. Aurinkovoimalat on suunniteltu alueille, jotka eivät ole ideaaleja metsänkasvatukseen tai viljelyyn.
- Tuulivoimaa on suunnitteilla ja osin rakenteilla Oosinselän tuulivoimapuistoon, jonka voimalapaikoista 26 sijaitsee Eurajoen puolella ja 5 Porin puolella. Eurajoella sijaitsevista tuulivoimalaluvista Hyötytuulelle on myönnetty 10 ja Gigawatille 13 voimalaa.
- Tuuli- ja aurinkovoimaloiden energiantuotanto tulevat tukemaan kansallisen sähköjärjestelmän uusiutuvaa tuotantoa olemassa olevan ydinvoiman rinnalla.
- Kunnan kaukolämpöä tuottavat SataEnergia (100% hakkeella) ja Nevel (1,9 % öljyllä, loput hakkeella).

Kunnan kiinteistöjen energiankäyttö

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Luovutaan fossiilisesta lämmityksestä kunnan kiinteistöissä	Kunnan öljylämmitteisten kiinteistöjen lämmitystapa muutetaan tai öljylämmitteisistä kiinteistöistä luovutaan.	2025 -2030	Tekninen toimi	***	Investoinnit vaihtoehtoiseen lämmitysjärjestelmään, vähennys lämmitys-kustannuksiin
Energian kulutusjoustoratkaisujen (virtuaalivoimalat) käyttöönotto kiinteistöissä	Kunta osallistuu kulutusjouston kokeiluihin.	2027 →	Tekninen toimi	**	Investoinnit ohjaus-järjestelmiin, huomattava säästöpotentiaali
Kehitetään kiinteistöjen energiatehokkuutta mm. älykkäillä ohjausjärjestelmillä, tilatehokkuutta parantamalla ja rakenteellisilla ratkaisulla (kuten eristys ja ikkunat)	- Tilojen käytön mahdollistaminen normaalikäytön ulkopuolella - Joutokäytöllä olevien kiinteistöjen luopuminen - Saneerausten yhteydessä energiatehokkuuden tarkastelu	Jatkuva	Tekninen toimi	****	Saneeraus- ja investointikustannukset, kohtuullinen säästöpotentiaali lämmityskuluista
Lisätään aurinkoenergian tuotantoa kunnan kiinteistöissä	- Remonttien mukana isompiin kiinteistöihin lisää aurinkoenergian tuotantoa (esim. kunnanvirasto) - Seurataan alan yleistä kehitystä ja mahdollisia kohteita, myös seiniin. - Mahdollistetaan kouluissa aurinkopaneelien tuotantodatan käyttö osana opetusta	Jatkuva	Tekninen toimi	**	Investointikustannukset, säästöpotentiaali vähentyneestä ostosähköstä
Huomioidaan toimitilojen kasvava jäähdytyksen tarve saneeraus- ja uudiskohteissa	Tuetaan kunnan ilmastonmuutoksen sopeutumista ja yleistä viiniin hellejaksoihin varautumista toteuttamalla tarvittavat uudistukset toimitilojen jäähdytykseen	Jatkuva / 2026 →	Tekninen toimi	**	Investointikustannukset

UUSIUTUVA ENERGIA JA ENERGIAATEHOKKUUS

Uusiutuvan energian tuotanto kunnan alueella

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Lisätään aurinkoenergian tuotantoa yksityisissä erillisvoimaloissa	Kunta mahdollistaa etenkin lupa- ja kaavoitusratkaisuilla suuren kokoluokan aurinkovoimaloiden rakentamisen luonnon monimuotoisuus ja maaperän hiilinielut huomioiden.	Jatkuva	Elinvoima, alueen yritykset	***	Ei suoria kustannuksia kunnalle
Edistetään tuulivoiman tuotantoa	Kunta on mukana erityisesti merituulipuistojen kehitys- ja selvitystyössä	Jatkuva	Elinvoima, maakuntaliitto, viranomaiset, tuulivoimayhtiöt	*****	Ei suoria merkittäviä kustannuksia kunnalle, kiinteistöverotulojen kohdentamisesta ei vielä tietoa
Edistetään innovatiivisten energiaratkaisujen toteutumista sekä sähkön ja lämmön varastointia	- Kunta käy aktiivista vuorovaikutusta energia-alan toimijoiden ja paikallisten yrittäjien kanssa liittyen energiaratkaisujen kehitykseen - Kunta mahdollistaa sähkön ja lämmön varastointiratkaisujen kehittämisen Eurajoen alueella	Jatkuva	Elinvoima, alueen yritykset	***	Ei suoria merkittäviä kustannuksia kunnalle, potentiaalia merkittäville myönteisille aluetaloudellisille vaikutuksille
Edistetään kaukolämmöntuotannon siirtymistä pois polttoon perustuvista menetelmistä	Kunta mahdollistaa lämpöyhtiöiden kehityshankkeet liittyen polttoon perustamattomiin järjestelmiin	Jatkuva	Kaukolämpöyhtiöt	*****	Ei suoria kustannuksia kunnalle

VÄHÄPÄÄSTÖINEN RAKENTAMINEN JA INFRA

- Talo- ja infrarakentamisesta aiheutu merkittäviä ilmastopäästöjä, joita kunta voi omalta osaltaan vähentää asettamalla rakentamisen vähähiilisyyskriteerejä hankintoihin. Eurajoella uuden Monitoimihallin kilpailutuksen yhteydessä asetettiin vähähiilisyyskriteerit ja hankinnassa painottuivat kestävät ja pitkäikäiset rakenteet.
- Yhdessä kunnan katuhankkeessa on hyödynnetty kierrätettyä betonimursketta. Kierrätettyjen materiaalien hyödyntämistä ei edellytetä, mutta se mahdollistetaan.
- Infrahankkeissa pyritään myös ylijäämämaiden hyödyntämiseen lähellä, eli massatasapainoon, sekä paikallisen kiviaineksen hyödyntämiseen, mikä vähentää rakentamisen aikaisen logistiikan päästöjä merkittävästi.
- Infrapuolella katu- ja ulkovalaistus on yksittäinen suuri sähkösyöppö. Noin 20% kunnan katuvaloista on vaihdettu energiatehokkaisiin LED-valoihin. Katuvalaistuksessa hyödynnetään hämäräkytkimiä.

VÄHÄPÄÄSTÖINEN RAKENTAMINEN JA INFRA

Kunnan uudisrakentaminen

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Toteutetaan rakennushankkeet energiatehokkaina	Toteutetaan uudis-, saneeraus-, purkuhankkeet vähähiilisinä asettamalla korkeat energiatehokkuuskriteerit kilpailutuksiin	Jatkuva	Tekninen toimi	***	Arvioitava hankekohtaisesti, käytön aikaiset säästöt
Hyödynnetään vähähiilisiä rakennusmateriaaleja, kuten puuta	- Uudisrakennusten kilpailutuksissa pisteytetään vähähiiliset rakennusmateriaalit - Tutkitaan puurakentamisen käyttömahdollisuuksia soveltuvissa kohteissa	Jatkuva	Tekninen toimi	***	Arvioitava hankekohtaisesti
Hyödynnetään kierrätysmateriaaleja uudisrakentamisessa	Uudisrakennusten kilpailutuksissa huomioidaan kierrätetyt rakennusmateriaalit	Jatkuva	Tekninen toimi	***	Arvioitava hankekohtaisesti

VÄHÄPÄÄSTÖINEN RAKENTAMINEN JA INFRA

Infra

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Siirrytään katuvalaistuksessa energiatehokkaaseen LED-valaistukseen	Katuvalaistuksessa siirrytään 100% LEDeihin asteittain siten, että asetetaan siirrettäville kohteille vuosittain tavoitteet	2025-2030	Tekninen toimi	**	Investointikustannukset, maltillinen vaikutus ostosähkön kustannuksiin
Hyödynnetään katuvalaistuksessa älykästä ohjausta	Hyödynnetään saneerattavissa ja mielekkäissä kohteissa liikkuksen tunnistimia ja himmennysia sekä muita älykkään ohjauksen mahdollisuuksia	2025 →	Tekninen toimi	**	Investointikustannukset, maltillinen vaikutus ostosähkön kustannuksiin
Hyödynnetään infrarakentamisessa kierrätysmateriaaleja (kuten betonimursketta)	Mahdollistetaan betonimurskeen ja muun kierrätysmateriaalin käyttö jatkossakin	Käynnissä	Tekninen toimi	***	Kustannusvaikutukset hankekohtaisia, mahdollisuus säästöihin (materiaali, logistiikka)
Otetaan ilmastovaikutukset huomioon kattavasti jo infrahankkeen suunnitteluvaiheessa	Ilmastovaikutukset huomioidaan jo suunnittelu-/kilpailutusvaiheessa ja arvioidaan kaikissa suuren kokoluokan infrahankkeissa	2025 →	Tekninen toimi	***	Arvioitava hankekohtaisesti

ILMASTOVIISAS KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ

- Kaavoitus ja maankäyttö ovat keskeinen kunnan työkalu päästöjen vähentämiseksi etenkin pitkällä aikavälillä, sillä niillä voidaan tukea kestävää yhdyskuntarakennetta, vähentää liikkumisen päästöjä, mahdollistaa vihreän siirtymän ja kiertotalouden yritystoimintaa ja uusiutuvan energian tuotantoa sekä vaikuttaa maankäyttösektorin päästöihin ja hiilinieluihin.
- Eurajoella ei vielä ole vakiintuneita käytäntöjä kaavojen ilmastovaikutusten arvioimiseksi, mutta ilmastosuunnitelman myötä tähän tullaan tarttuman. Alueiden suunnittelun lähtökohtana on vihreys, ympäristöarvot ja luonto.

ILMASTOVIISAS MAANKÄYTTÖ

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Arvioidaan kaavahankkeiden ilmastovaikutukset	Ilmastovaikutukset arvioidaan osana vaikutustenarviointeja esim. Kilva- ja Hiilikartta-työkaluja hyödyntäen.	Jatkuva	Kaavoitus	**	Maltilliset henkilöstökustannukset
Huomioidaan yhdyskuntarakenteen kehityksen ilmastovaikutukset	Pyritään sijoittamaan rakentamista olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen, rakennettuun ympäristöön ja hyödyntämään olemassa olevaa rakennuskantaa ja infraa	Jatkuva	Kaavoitus	****	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Kaavoitetaan ja osoitetaan alueita vihreän siirtymän hankkeille	- Ollaan aktiivisesti mukana vihreän siirtymän hankkeissa ja tuetaan hankkeiden toteutumista aluevarauksilla - Toteutetaan maankäyttöä ennakoiden nykytrendit ja- kehitys huomioiden	Jatkuva	Kaavoitus	***	Maltilliset henkilöstökustannukset
Tuetaan alueiden suunnittelulla viherryttämistä ja viherverkostoja	- Asetetaan vihertehokkuustavoitteet kaavoihin - Säilytetään siniviherverkostot ja –käytävät - Tunnistetaan kunnan maa-alueet, jotka sopivat niitytettäväksi (esim. palvelukeskus Jokisimpukan edusta) tai metsitettäväksi	Jatkuva	Kaavoitus	**	Maltilliset henkilöstö- ja investointikustannukset
Edistetään yksityistä puurakentamista kaavoituksen ja tontinluovutusehtojen kautta	Jatketaan puurakentamista koskevia hyviä käytäntöjä	Jatkuva	Kaavoitus, rakennusvalvonta	**	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Säilytetään ja vahvistetaan kunnan alueen hiilinieluja ja –varastoja	- Huomioidaan kaavojen vaikutukset hiilinieluihin ja –varastoidaan ja kehitetään kunnan sisäisiä kompensatiokeinoja - Tarkennetaan kunnan hiilinieluja ja –varastoja koskevia tavoitteita ja toimenpiteitä, kun kunnan maankäyttösektoria koskeva tietopohja vahvistuu	Jatkuva	Kaavoitus	****	Maltilliset henkilöstökustannukset

KESTÄVÄ LIIKENNE JA LIIKKUMINEN

- **Vähäpäästöisiä ajoneuvoja** kunta ei omista, mutta ajoneuvohankinnat on tehty EURO-luokka 6 mukaisesti. Työkoneet ovat vuodelta 2010 tai uudempia. Kunnan henkilöstön käytössä on polkupyöriä ja henkilöstöllä on työsuhdepyöräetu. Henkilöstö on esittänyt sähköauton hankintaa, mutta se ei vielä ole mennyt talousarvioon.
- **Asiakkaiden liikkumista** vähentää kattavat sähköiset viranomaispalvelut, joita kehitetään parhaillaan rakennusvalvonnan osalta.
- Kahdessa kunnan kiinteistöissä **sähköauton latausmahdollisuus**: Kunnanvirastolla ja monitoimihallilla. Kunnan alueelta löytyy lukuisia yksityisiä sähköauton latauspisteitä.
- **Julkinen liikenne** palvelee työmatkavuorolaisia, mutta ilta- ja viikonloppuaikoina joukkoliikenteen palvelutaso ei ole yhtä hyvä. Matalan kysynnän vuoksi vuorovälien tihentäminen ei ole ollut kannattavaa. Valtatien varrelta löytyy yksi liityntäpysäköinti linja-autojen käyttäjille.
- Osa nykyisestä koululiikenteestä sallii myös muiden kuin koululaisten käytön. Kutsutaksipalveluihin synkronoidaan ikä-ihmisten kulkemista ja palveluliikennereititys on olemassa.
- Kunta on mukana **henkilöjunaliikenteen** selvityksessä ja tukee hankkeen toteutumista.
- Eurajoki on mukana Rauman seudun kävelyn ja pyöräilyn kehittämishankkeissa sekä Porin seudun pyöräilyhankkeessa, jossa on suunniteltu yhtenäinen pyöräilyviitasto. Myös muita mahdollisia käytännön kehitysaskeleita, kuten pyöräpysäköintipaikka, on työn alla.
- Kävelyyn kannustetaan mm. ikäihmisten penkkilenkillä, keskustan kuntoreitistöllä, kylätoimikuntien reitistöllä, taajamien kuntoportailla, Kaunissaaren jäätiellä.

KESTÄVÄ LIIKENNE JA LIIKKUMINEN

Kunnan ajoneuvot ja henkilöstön liikkuminen

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Kunnan ajoneuvo- ja kuljetushankinnat ovat päästöttömiä	Puhtaiden ajoneuvohankintojen lain mukaisesti hankittavien ajoneuvojen (M1, M2, N1) CO2-päästöt ovat 0 g /km (täyssähkö- ja vetyautot).	2026 →	Elinvoima	**	Hankinta-kustannukset
Vähennetään kunnan henkilöstön työpäivän aikaisia liikkumisen päästöjä	- Kunnan työntekijöillä on mahdollisuus käyttää (sähkö)polkupyöriä työpäivän aikaiseen liikkumiseen. - Suositaan kimpapakyytejä työpäivän aikaisessa liikkumisessa. - Hankitaan sähköauto henkilöstön käyttöön.	2025 →	Hallinto	*	Hankinta-kustannukset
Vähennetään työntekijöiden työmatkaliikkumisen päästöjä	- Etätyöhön kannustetaan myös jatkossa. - Sähköauton latausmahdollisuus työpäivän aikana. - Työsuhdepyöräetua jatketaan.	Jatkuva	Hallinto	*	Maltilliset lisäkustannukset latauksesta
Vähennetään asukkaiden liikkumisen tarvetta mahdollistamalla monipuoliset ja toimivat etäpalvelut	Kaikki asukkaille ja yrityksille suunnatut kunnan tuottamat palvelut ovat saavutettavissa sähköisesti.	Käynnissä	Tekninen toimi, elinvoima	*	Hankintakustannukset

KESTÄVÄ LIIKENNE JA LIIKKUMINEN

Vaihtoehtoisten käyttömuotojen lataus- ja tankkausinfra

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Tarjotaan julkisia sähköauton latausmahdollisuuksia	Latauspiste- ja automaatiolain mukaisesti julkisten rakennusten pysäköintialueilla (>10 paikkaa) oltava vähintään yksi latauspiste.	2024 →	Tekninen toimi	**	(Välttämättömät) investointikustannukset
Mahdollistetaan yksityisten sähköauton latausasemien toteutus	Kunta mahdollistaa latausverkon ja –mahdollisuuksien kehittymisen kunnan alueella mm. kaavoitus- tai luparatkaisuilla	Jatkuva	Kaavoitus	**	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Edistetään ja mahdollistetaan biokaasun tankkausaseman rakentaminen Eurajoelle	Kunta huomioi alueelliset selvitykset potentiaalisten tankkausasemien sijainneista sekä mahdollistaa ja edistää yksityisen toimijan hankkeen, mikäli aloitteita tulee	Jatkuva	Elinvoima	**	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia

KESTÄVÄ LIIKENNE JA LIIKKUMINEN

Joukkoliikenne

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Edistetään henkilöjunaliikenteen toteutumista.	Kunta mahdollistaa henkilöjunaliikenteen toteutumisen.	Käynnissä	Tekninen toimi, hallinto, Väylävirasto, LVM	***	Ei arvioitu
Parannetaan joukkoliikenteen palvelutasoa	- Palautetaan joukkoliikenteen palvelutaso pandemiaa edeltäneelle tasolle. - Selvitetään mahdollisuuksia koulukyytien avaamiseen muillekin kuntalaisille (kapasiteetti huomioiden). - Kannustetaan asukkaita joukkoliikenteen hyödyntämiseen viestinnällä.	Jatkuva	ELY, kaupungit, elinvoima	**	Kustannukset jaetaan muiden kaupunkien kanssa
Osallistutaan liikkumispalveluiden, kutsupohjaisten ratkaisujen ja kimpakyytiratkaisujen kehittämiseen	Nykyisiä jatketaan ja uusia mahdollisuuksia jatkossa selvitetään.	Jatkuva	ELY, kaupungit, elinvoima	**	Kunnan osuus kustannuksista

KESTÄVÄ LIIKENNE

Kävely ja pyöräily

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Edistetään kävelyä ja pyöräilyä kevyen liikenteen väylien verkoston ja ylläpidon avulla	- Laajennetaan kevyen liikenteen verkostoa projektien yhteydessä. - Vahvistetaan pyöräilyn ja kävelyn mahdollisuuksia myös kevyen liikenteen verkoston ulkopuolella (hiekkatiet, kartat verkossa, reittien viitoitus) - Kehitetään ja ylläpidetään kevyen liikenteen väylien verkoston turvallisuutta ja toimivuutta esim. valaistuksen ja talvikunnossapidon avulla.	Jatkuva	Tekninen toimi	**	Investointi-kustannukset, mahdollisuudet ulkoiseen rahoitukseen
Kehitetään pyörien pysäköintimahdollisuuksia	Toteutetaan turvalliset ja toimivat pyörien (liityntäpysäköinti)mahdollisuudet tarpeelliseksi tunnistettuihin paikkoihin.	Jatkuva	Tekninen toimi	*	Investointi-kustannukset
Parannetaan kävely-ympäristöä	Tunnistetaan kävelyn edistämisen keinot projektien suunnittelussa ja parannetaan kävely-ympäristön viihtyvyyttä, toimivuutta ja turvallisuutta projektien yhteydessä.	Jatkuva	Tekninen toimi	*	Maltilliset kustannukset

JÄTTEIDEN KÄSITTELY JA KIERTOTALOUS

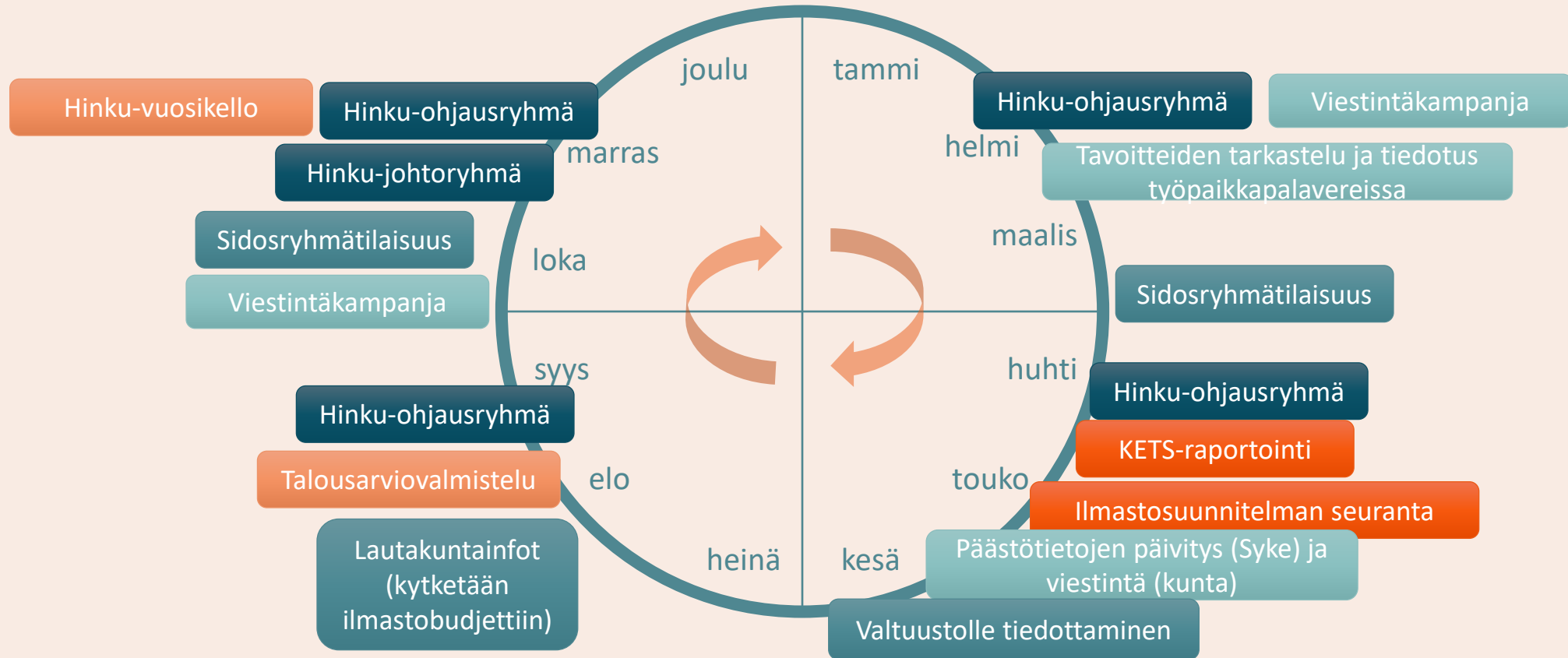
- Eurajoella on hyvät kierrätysmahdollisuudet, mikä koskee myös kunnan kiinteistöjen sisä- ja ulkokierrätysastioita. Jäte- ja kierrätysohjeistusta on tehty esimerkiksi kouluissa ja päiväkodeissa.
- Alueella toimii useampi jätteenkuljetusyritys. Bio- ja pakkausjätteen tyhjennyksistä vastaa Rauman seudun jätehuoltolaitos.
- Kunnan alueella on useampi RINKI-ekopiste ja muita kierrätyspisteitä.
- Jäteneuvonnasta vastaa Rauman seudun jätehuoltolaitos, ja jäteneuvojan voi pyytää vierailulle esimerkiksi taloyhtiön kokoukseen, päiväkotiin tai kouluun.
- Kunta on edistänyt rakentamisen kiertotaloutta hyödyntäessään kierrätettyä betonimursketta katuhankkeessa.

JÄTTEIDEN KÄSITTELY JA KIERTOTALOUS

Toimenpide	Kuvaus	Aikataulu	Vastuu- ja yhteistyötahot	Arvio vaikuttavuudesta (1-5)	Arvio kustannusvaikutuksesta
Parannetaan eri jätejakeiden lajittelumahdollisuuksia kunnan kiinteistöissä	- Kaikissa kunnan kiinteistöissä on kattavat ja toimivat lajittelumahdollisuudet - Kunta ohjeistaa kierrätyksessä, jotta henkilöstö sekä kiinteistöjen muut käyttäjät hyödyntäisivät lajittelumahdollisuuksia entistä aktiivisemmin	Jatkuva	Tekninen toimi, ympäristövalvonta, kaikki toimialat	*	Välttämättömät maltilliset kustannukset
Tehostetaan materiaalien ja tavaroiden uusiokäyttöä kunnan toiminnoissa	Toimialojen sisällä ja välillä on kehitetty vakiintuneet ja toimivat käytännöt työkalujen, huonekalujen ja laitteiden kierrätykseen kiinteistöstä/toimipisteestä toiseen	Jatkuva	Kaikki toimialat	*	Ei merkittäviä kustannusvaikutuksia
Vähennetään materiaalien ja raaka-aineiden kulutusta kunnan toiminnoissa	Otetaan resurssiviisaus huomioon kunnan hankinnoissa ja toiminnoissa siten, että neitseellisten materiaalien ja raaka-aineiden kulutus kunnassa pienenee	Jatkuva	Hallinto, kaikki toimialat	**	Maltillinen säästöpotentiaali
Edistetään ja kehitetään kiertotalousalan yritystoimintaa	Kunta osallistuu aktiivisesti kiertotalousalan paikalliseen ja alueelliseen kehittämiseen	Jatkuva	Elinvoima	**	Maltilliset henkilöstökustannukset, potentiaali aluetalouden ja elinvoiman vahvistamiseen

5. Ilmastosuunnitelman seuranta

5.1 Ilmastotyön vuosikello

5.2 Ydinindikaattorit

Toimenpide-kokonaisuus	Indikaattori	Lähde	Tiedon saatavuus
Ilmastojohtaminen	Kuntaan myönnetty ulkoinen ilmastotyön rahoitus (pl. sivistystoimi)	Tilinpäätös	Vuosittain
	Ilmastotyön investoinnit	Ilmastobudjetti / talousarvio	Vuosittain
Ilmastokasvatus ja kestävä arki	Koulujen ja päiväkotien vastaanotetun kestävyyshankerahoituksen määrä €	Tilinpäätös	Vuosittain
	Ruokahävikin määrä kg	Ruokapalvelut	Vuosittain
	Kasvisruoan osuus %	Ruokapalvelut	Vuosittain
Viestintä, vuorovaikutus ja yhteistyö	Ilmastoviestinnän julkaisut kunnan viestintäkanavissa kpl	Viestintä	Vuosittain
	Eurajokilaisten asukkaiden ja yritysten yhteydenottojen määrä alueelliseen energianeuvontaan kpl	Energianeuvonta	Vuosittain
Uusiutuva energia ja energiatehokkuus	Kaukolämmön, öljylämmityksen, sähkölämmityksen ja muun lämmityksen yhteenlasketut päästöt ktCO ₂ e	Syke	Vuosittain, huhti-toukokuu
	Kulutussähkön päästöt ktCO ₂ e	Syke	Vuosittain, huhti-toukokuu
	Kunnan kiinteistöjen lämmitysöljyn kustannukset €	Tilapalvelut	Vuosittain
	Eurajoen KETS-tavoitteen toteuma %	Energianeuvonta	Vuosittain, huhti-toukokuu

Toimenpide-kokonaisuus	Indikaattori	Lähde	Tiedon saatavuus
Vähähiilinen rakentaminen ja infra	Toteutettujen rakennus-, saneeraus-, purku- ja infrahankkeiden yhteenlasketut päästöt	Tila- ja infrapalvelut	Vuosittain
	LED-valojen osuus kunnan katu- ja ulkovaloista %	Infrapalvelut	Vuosittain
Ilmastoviisas maankäyttö	Kaavoitettujen maankäytön muutosten myötä menetetyt hiilivarastot	Kaavoitus (hiilikartta-tarkastelut)	Vuosittain
	Toteutettujen kaavojen ilmastovaikutusten arviointien lkm	Kaavoitus	Vuosittain
Kestävä liikenne ja liikkuminen	Tieliikenteen päästöt ktCO ₂ e	Syke	Vuosittain, huhti-toukokuu
	Vähäpäästöisten ajoneuvojen osuus koko kunnan ajoneuvokannasta %	Tilastokeskus	Vuosittain
	Julkisen liikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuudet %	Asukaskysely	Vuosittain tai joka toinen vuosi
Jätteiden käsittely ja kiertotalous	Jätteidenkäsittelyn päästöt ktCO ₂ e	Syke	Vuosittain, huhti-toukokuu
	Kotitalouksien kierrätysaste	Jäteyhtiö	Vuosittain

6. Ilmastoviestintä ja vuorovaikutus

6.1 Viestintä ja vuorovaikutus osana ilmastosuunnitelman laadintaa

- Eurajoen ilmastosuunnitelma laadittiin vuorovaikutteisena ja osallistavana prosessina konsulttiyhtiö FCG Finnish Consulting Group Oy:n, Eurajoen kunnan ja sidosryhmien kesken.
- Työn aikana järjestettiin kolme työpajaa kunnan henkilöstölle, joiden aikana määriteltiin kunnan päästövähennystavoitteet. FCG ja Eurajoen kunta kävivät aktiivista vuorovaikutusta ilmastosuunnitelman sisällöistä laadinnan aikana.
- Ilmastosuunnitelman laadinnan käynnistymisestä sekä valmiista suunnitelmasta viestittiin kunnan Makasiini-lehdessä.
- Ilmastosuunnitelmaluonnosta esiteltiin syyskuussa 2024 kunnan päättäjille sekä asukkaille ja yrityksille tilaisuuksissa, jossa eri ryhmillä oli mahdollisuus vaikuttaa suunnitelman sisältöön ja päästövähennystoimenpiteisiin.
- Lisäksi järjestettiin Eurajoen keskustan koulun 5A-luokalle niin kutsuttu skidialogi, jonka aikana koululaiset saivat visioda tulevaisuuden ilmastokestävää kuntaa ja vaikuttaa suunnitelman sisältöön. Viidesluokkalaisten piirustuksia ilmastokestävästä kunnasta on hyödynnetty ilmastosuunnitelman kuvituksena. Skidialogi kytkettiin Eurajoen Lapsiystävällinen kunta –toimintaan.

6.2 Viestinnän ja vuorovaikutuksen suunnitelma

Kohderyhmä	Tärkeimmät viestintäkanavat	Ydinviestit/-sisällöt
Kunnan henkilöstö	Sähköposti Intra Esihenkilöinfot Toimistopalaverit	- Ilmastotyötä tehdään kaikilla toimialoilla - Jokaisen valinnoilla on merkitys – myös pienillä teoilla - Henkilöstö viestii ilmastotyöstä
Kunnan päättäjät - Valtuusto - Lautakunnat - Nuoriso-, vanhus- ja vammaisneuvostot	Info ja seuranta kokouksissa	- Kunnan ilmastotyön eteneminen - Ajankohtaiset hankkeet - Ilmastotyön mahdollisuudet ja positiiviset vaikutukset
Sidosryhmät - Maakuntaliitto - Naapurikunnat - Hinku-verkosto - ELY - Muut viranomaiset, valtionhallinto	Kokoukset Seminaarit ym. tilaisuudet KytKentä päivittäiseen tekemiseen	- Ilmastosuunnitelman valmistuminen ja toimeenpano - Yhteistyömahdollisuudet - Hyvien esimerkkien ja käytäntöjen skaalaus
Tiedotusvälineet	Tiedotteet Suorat yhteydenotot Tilaisuudet	- Kunnan ilmastotyön kokonaisuus - Konkreettisten esimerkkien esiintuominen

Kohderyhmä	Tärkeimmät viestintäkanavat	Ydinviestit/-sisällöt
Asukkaat - Lapset ja nuoret - Perheet - Ikäihmiset - Rakennus- ja ympäristövalvonnan asiakkaat	Some-kanavat Verkkosivut Makasiini Viranomaisviestintä Tiedotusvälineiden kautta	- Jokaisen ilmastokestävillä valinnoilla on merkitys - Kunnan omasta ilmastotyöstä kertominen, esimerkin näyttäminen - Kannustaminen kestäviin valintoihin (ruoka, asuminen, liikkuminen, kulutus) - Energiansäästö ja uusiutuvan energian tuotanto, rahoitusmahdollisuuksista viestiminen - Ohjaus viranomaistyön puitteissa - Eri ryhmien osallistumismahdollisuudet
Paikalliset yritykset ja yrittäjät - PK-yritykset - Teollisuus - Lämpölaitokset - Maa- ja metsätalousyrittäjät	Materiaalien valmistelu ja lähettäminen yhteistyössä yrittäjäyhdistyksen kanssa Maataloussihteerin/maaseutupäällikön kautta Tilaisuuksissa ja tapaamisissa	- Kunta kannustaa vähähiilisiin toimintamalleihin - Kunta tukee yrittäjien yhteistyötä vähähiilisyystyössä (hankkeet) - Kunnan omasta ilmastotyöstä kertominen, esimerkin näyttäminen - Korostetaan yritysten roolia kunnan päästövähennystavoitteen saavuttamisessa - Rahoitusmahdollisuuksista viestiminen
Järjestöt ja yhdistykset - Kyläyhdistykset - Paikalliset yhdistykset - Urheiluseurat - Ympäristöjärjestöt - Seurakunta	Suora viestintä Yhdistysillat	- Yhteistyömahdollisuudet, esim. vieraslaajitorjunta, liikuntakampanjat - Osallistumismahdollisuudet - Kunnan omasta ilmastotyöstä kertominen, esimerkin näyttäminen

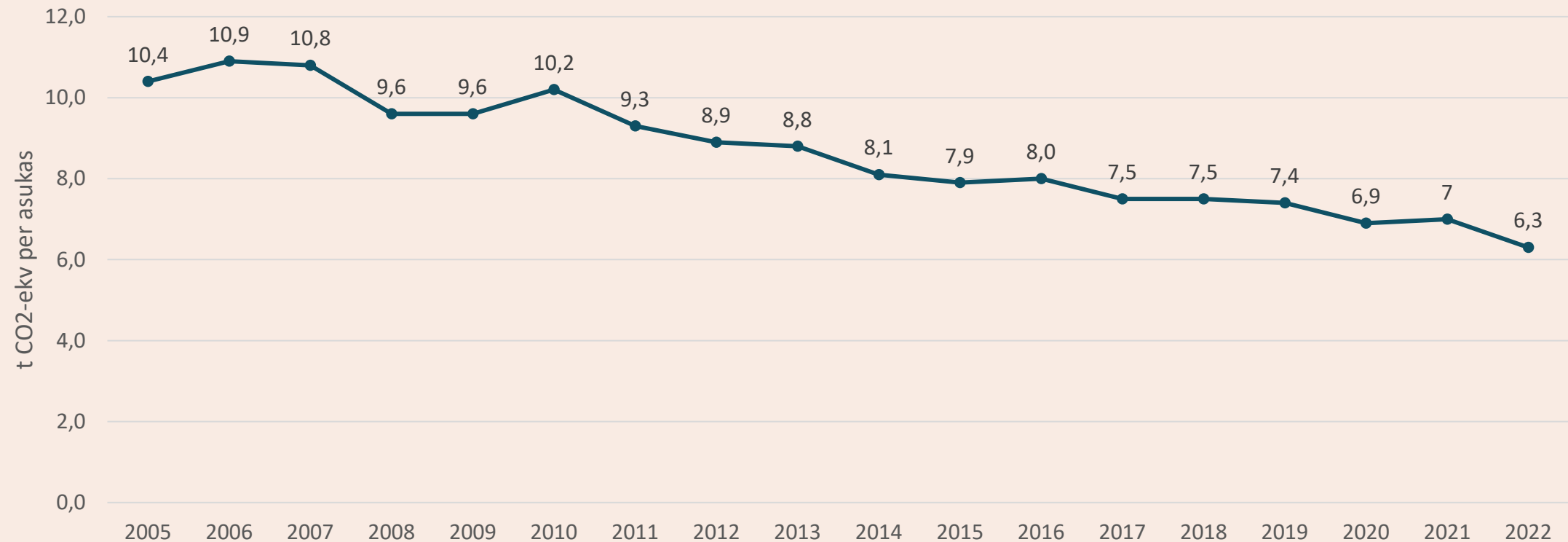
Liitteet

Liite 1: Eurajoen Käyttöperustaiset kokonaispäästöt päästölähteittäin (kt CO2ekv). Lähde: Syke 2023a.

																	Osuus 2022 %	Muutos 07-22 %
Päästölähde	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
Kulutussähkö	8,5	6,8	7,5	9,6	7,3	5,3	6,3	5,4	4,1	4,6	4,0	4,4	3,5	2,9	3,2	2,8	4,8	-67,5
Sähkölämmitys	8,2	6,2	7,5	10,3	7,9	5,6	6,5	5,1	4,2	4,9	4,1	4,4	3,6	2,7	3,3	2,8	4,8	-66,3
Kaukolämpö	0,4	0,7	0,4	0,8	1,8	1,9	2,9	3,5	3,6	3,7	2,0	2,2	2,6	2,8	5,1	1,0	1,7	115,1
Öljylämmitys	8,3	6,3	6,4	7,2	5,7	6,3	5,3	5,3	4,9	5,2	5,1	4,9	4,7	4,2	4,5	4,0	7,0	-51,1
Muu lämmitys	2,7	2,6	2,6	3,0	2,6	2,8	2,6	2,6	2,5	2,7	2,7	2,5	2,4	2,6	2,8	2,7	4,6	-2,6
Teollisuus	11,8	6,3	8,1	9,8	8,0	8,3	4,9	4,0	5,2	4,3	5,5	4,5	3,8	3,7	2,1	2,0	3,5	-83,0
Työkoneet	8,1	8,2	7,7	7,7	7,4	7,8	7,6	7,4	7,5	7,3	7,6	7,4	7,7	7,7	7,0	6,9	11,9	-22,4
Tieliikenne	26,2	25,4	24,0	24,5	23,5	23,5	23,7	21,6	21,5	23,0	21,8	22,2	21,6	20,2	19,4	18,2	31,6	-30,4
Vesiliikenne	4,4	3,9	3,9	2,6	2,6	2,2	2,2	1,6	1,6	1,3	1,4	1,4	1,5	1,6	1,4	1,1	1,8	-76,0
Maatalous	12,8	13,2	12,1	12,0	12,4	12,5	13,2	12,5	12,3	13,3	12,4	12,1	13,1	12,2	12,2	11,9	20,6	-7,3
Jätteiden käsittely	5,9	6,1	5,8	4,6	4,1	4,3	4,1	4,2	3,7	3,5	3,3	3,1	3,3	3,3	3,3	3,1	5,4	-46,8
F-kaasut	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2	2,2	2,1	2,0	1,8	1,5	1,7	1,5	1,4	1,3	1,3	2,3	-38,6
Yhteensä	99,5	87,8	88,2	94,1	85,4	82,7	81,6	75,4	73,1	75,6	71,4	70,7	69,4	65,3	65,7	57,7	100 %	-42,5

Liite 2: Asukaskohtaisten käyttöperustaisten päästöjen kehitys. Lähde: Syke 2023a.

Liite 2: Eurajoen kotitalouksien kulutusperustaiset päästöt vuonna 2015. Lähde Syke 2023b.

Ruoka	kgCO ₂ e per as.	Tavarahankinnat	kgCO ₂ e per as.	Asuminen	kgCO ₂ e per as.	Palvelut	kgCO ₂ e per as.	Liikkuminen	kgCO ₂ e per as.
Maitotaloustuotteet ja munat	613	Kulttuuri- ja vapaa-ajan tavarat	439	Asuminen	1466	Ateriapalvelut	255	Poltto- ja voiteluaineet	1463
Liha	505	Huonekalut, taide-esineet ja kodintekstiilit	246	Sähkö	470	Matkailumenot ulkomailla	186	Kulkuvälineiden huolto, korjaus ja muut palvelut	105
Kasvikset	227	Vaatteet ja vaatekankaat	181			Pankki- ja vakuutuspalvelut	133	Lentomatkat	16
Muut kasviperäiset tuotteet	177	Muut kodin kalusteet, koneet ja tarvikkeet	196			Puhtaus ja kauneudenhoito	148	Mootoriajoneuvojen hankinta	98
Leipä ja viljatuotteet	184	Kodinkoneet	65			Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut	159	Ajoneuvojen varaosat ja lisävarusteet	43
Hedelmät ja marjat	97	Terveystuotteiden tavarat	67			Sosiaalipalvelut	84	Junamatkat	11
Alkoholittomat juomat	116	Tietoliikenne	73			Terveystuotteiden palvelut	75	Linja-automatkat	19
Alkoholijuomat ja tupakka	114	Muut tavarat ja palvelut	27			Muut tavarat ja palvelut	67	Laivamatkat	5
Kala	57	Jalkineet	19			Majoituspalvelut	11	Valmismatkat	25
						Koulutuspalvelut	8	Muiden ajoneuvojen hankinta	6
								Taksimatkat	2
								Muut kuljetuspalvelut	5

Lähteet

Lähteet

- Satakuntaliitto (2021): Satakunnan ilmasto- ja energiastrategia 2030. Canemure-hankkeen (SAMK) tuottama työkalupakki ilmastonmuutoksen hillintään.
- Satakuntaliitto (2022): ILMASTOTYÖN VAHVISTAMINEN SATAKUNNASSA –HANKE Alkukartoituskyselyn raportti
- Suomen ympäristökeskus (2023a): Kuntien ja alueiden käyttöperusteiset kasvihuonekaasupäästöt
- Suomen ympäristökeskus (2023b): Kuntien ja alueiden kulutusperusteiset kasvihuonekaasupäästöt
- Suomen ympäristökeskus (2023c): Kasvihuonekaasupäästöjen skenaariotyökalu kunnille
- Ympäristöministeriö (2023) Opas kunnan ilmastosuunnitelman valmisteluun